БЕЛОЦРКВАНСКЕ НОВИНЕ

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА ОПШТИНЕ БЕЛА ЦРКВА

ИЗЛАЗИ ЈЕДАНПУТ МЕСЕЧНО | ГОДИНА II | БРОЈ 9 | ЈУН 1977. | ЦЕНА 3 ДИНАРА

Социјалистичка Република Србија - АП Војводина ИСТОРИЈСКИ АРХИВ Бела Црква

ОК СКВ Бела Црква усвојила

ДРУШТВЕНИ ДОГОВОР О КАДРОВСКОЈ ПОЛИТИЦИ

ЈЕДИНСТВЕНА ПЛАТФОРМА СТРУЧНОСТ И МОРАЛНО — ПОЛИТИЧКИ ЛИК СУ НЕДЕЉИВИ ПОДРУШТВЉАВАЊЕ КАДРОВСКЕ ПОЛИТИКЕ

Јавна дискусија Нацрта друштвеног договора о кадровској поолитици у СК је завршена. ОК СКВ Бела Црква на седници од 20. маја 1977. године усвојила је друштвени договор о кадровској политици, јер је један од учесника и потписника договора.

Јавна дискусија Нацрта договора у СК била је добро организована и вођена. Комунисти су веома озбиљно схватили значај овог документа - као јединствену платформу и квалитетни заокрет у вођењу кадровске политике. На Нацрт договора стављено је низ примедби. Од веома битних и садржајних до технично — терминолошких, с циљем да будући текст Договора буде добро обликован, прецизан и за праксу једноставно и јединствено примењив.

После усвајања Договора, следе приоритетни задаци чланова, организација и руководства СК да се, пре свега, у самоуправна акта и самоуправне споразуме уграде принципи и критеријуми наше кадровске политике, а затим формирају и оспособе кадровске службе.

Усвајањем јединственог документа ове врсте у нашој социјалистичкој самоуправној пракси почиње нова фаза реализације борбе СК за одлучујућу улогу и водећи положај радничке класе у области кадровске политике у општини Бела Црква.

По својој садржини и карактеру он представља значајан корак у практичној примени основних начела Устава, ставова и одлука Десетог конгреса и осталих значајних докумената везаних за ову проблематику.

Договором, како се то у његовим одредбама истиче, обезбеђује се јединствено понашање и организована сарадња свих друштвено-политичких организација, удруженог рада, самоуправних радних и интересних заједница у остваривању начела утврђене кадровске политике.

Посебно се наглашава недељивост морално-политичких и стручних квалитета при избору кадрова, као и усаглашавање програма оспособљавања кадрова са програмима привредног и друштвеног развоја.

Договор утврђује основне критеријуме за остваривање кадровске политике, начин и услове за избор кадрова на функције у друштву и руководећа места у удруженом раду; планирање и образовање кадрова, организовање кадровских служби и евиденцију кадрова, начин спровођења Договора, као и мере против насиоца монопола, приватизације, субјективизма и елитизма у кадровској политици.

На крају овог излагања мора да се каже и то да будући Договор ма колико допринео стварању услова за јавно и демократско вођење кадровске политике, очигледно је да читава проблематика из ове области не може да се нормира и пропише. Пресудну улогу, рекло би се, има понашање свих који утичу на доношење кадровских одлука или учествују у њихавом доношењу, а то се пре свега односи на комунисте.

У двоструком мајском слављу свесни смо да смо покољење које је доживело сан оних који су сву своју младост и живот поклонили нашој младости.

Знамо да су за ове пролећне цвасти многи морали пасти. Њихово име је будућност коју смо ми дочекали и у којој настављамо и њихову младост.

ТИТУ ОД СРЦА ...

Пролеће. 25. мај 1892. године.

У једном загорском селу започео је свој животни пут Јосип Броз Тито. Започео је живот сличан ружи — стабљика пуна трња, а на крају цвет у коме уживају хиљаде очију.

Тежак живот у детињству и младости.

Трновит пут социјалистичке револуције.

Напори при стварању нове Југославије.

Борба за слободу, мир и независност.

То је његов буран живот усмерен ка остварењу најсветлијег циља — добробити човечанства.

Има ли нечег лепшег и вреднијег од тога?

Данас је он у јесени свога живота и убире богате плодове пролећа и лета. Рођен у пролеће, као да никад није напустио пролеће живота. Увек пун енергије и полета, он окупља око себе младе и усмерава њихов пут тековинама револуције.

Имао је поверења у младе и они су га следили.

Крв младих жила очистила је земљу.

Зној младих руку васкрснуо ју је из пепела.

Књиге су утолиле глад незнању и млади су спремни да следе његову борбу.

Напорно је било стварање нове Југославије, али она је створена и послужила је многим земљама као узор. Борба ту није стала. Она се води за даљи напредак, слободу, мир и равноправност у целом свету.

Једна генерација стари, а већ долази нова. Стиже нова младост и иде његовим стопама подстакнута његовом топлом и истинском речју.

Млади су га увек следили и увек ће га следити.

Нашој револуцији је осигуран даљи успех.

Он је створио много. Његово име је неизбрисиво записано на страницама наше и светске историје. Донео је слободу и бољи живот нашем народу, помогао другим народима и обезбедио борце за најсветлије циљеве.

Па зар је онда чудно ако дете, пошто научи да каже МАМА, каже и ТИТО?

Снежана Гроздић
ученица II разреда

Са седнице ОК СКВ Бела Црква

ПРИВРЕДНА КРЕТАЊА У ЦЕНТРУ АКТИВНОСТИ САВЕЗА КОМУНИСТА

У ПРИВРЕДНИМ КРЕТАЊИМА ЗА ПРВА ТРИ МЕСЕЦА ОВЕ ГОДИНЕ, И ПОРЕД ПОЗИТИВНИХ РЕЗУЛТАТА, У НЕКИМ ОРГОНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТАВЉЕНЕ СУ НЕПОВОЉНЕ ТЕНДЕНЦИЈЕ И КРЕТАЊА ИЗ 1976. ГОДИНЕ, КОЈЕ У ОСНОВИ ОДСТУПАЈУ ОД ДОГОВОРЕНЕ ПОЛИТИКЕ ЕКОНОМСКЕ СТАБИЛИЗАЦИЈЕ У ОВОЈ ОПШТИНИ.

Какав је старт на почетку године

— Привредна кретања у нашој општини у I кварталу 1977. године —

Након дужег периода организације удруженог рада су поново у обавези да обрачун према друштвеној заједници изврше и за I квартал 1977. године. На овај начин омогућено је утврђивање укупног прихода, његова расподела и коначно сагледавање како смо стартовали на почетку године.

Околност да смо Програмске задатке, у оквиру средњорочног плана 1976—1980. година, усвојили крајем прошле године, 1977. година је врло значајна по исходу укупних резултата за 5 година. Она је, истовремено, значајна и по обавезама на плану престројавања према Одредбама Закона о удруженом раду — документу који удруженом раду обезбеђује услове за прерастање у нов квалитет привређивања, расподеле и потрошње.

Полазећи од наших задатака за ову годину, те ранијих закључака, сагледавању резултата пришли смо са становишта планских задатака и пропорција за 1977. годину.

Посматрајући укупну привреду, остварења су, према плану за 1977. годину, следећа:

— Укупан приход	16,7
— Друштвени производ	14,3
— Доходак	14,0
— Л. Д. — бруто	20,5
— Остатак дохотка	2,9
— Запосленост	90,5

При оцени ових резултата нужно је сазнање о структури наше привреде, учешће појединих грана у њој, те какве су пренете потешкоће из прошле године, које, на свој начин, нису остале без последица на овогодишња кретања (ниво залиха, њихова структура, обим потраживања, ниво цена итд.).

Сезонско привређивање врло је битно за оцену ових кретања, њихов квалитет и доношење оцене какав је старт на почетку године. Највећи део укупног прихода, а тиме и трошкова и дохотка, остварен је из пренетих залиха и потраживања.

Отуда мерење нивоа продуктивности рада, као основног индикатора рада, нема ону тежину која се објективно од њега очекује.

Међутим, оцену стартних резултата можемо извући из других показатеља и тенденција на бази њих, а пре свега: степена припремљености капацитета, уговорене производње, инвестиционих документација за нове програме, организованости, кадровске структуре и насталих промена у њој.

Полазећи од поменутог, оцену стартних услова и резултата можемо свести на следеће оцене:

— Да се у првом кварталу неизвршавају они задаци које смо и раније констатовали, а пре свега они које је констатовало Извршно веће и ОК СКВ на седници од 10. марта 1977. године.

— Да се и у овом периоду јављају губици у пословању. Укупно је остварено 708 милиона старих динара, од чега:

— у индустрији	232,9	мил. дин.
— у пољопривреди	467,9	„ „
— у занатству	8,0	„ „

Губитке су остварили следеће организације удруженог рада: Циглана „2 октобар“ Јасеново, „Конфекција“ Бела Црква, затим ООУР-а „Кооперација“, „Засади“ и „Економија“ у саставу ПК „Јужни Банат“ и ООУР-а „Сава Мунћан“.

Забрињава појава губитака код оних организација које су губитке остариле у прошлој и ранијим годинама и тако своју финансијску способност озбиљно угрозиле, како по основу репродуктивне способности, тако и по основу објективних услова за извршење техничких производних задатака.

— Пад репродуктивне способности и пораст задужености, карактеристична је за оне ООУР-е које су пословале са губитком.

— Закашњење у инвестиционој изградњи код Циглане „2 октобар“ имало је за последицу неизвршења плана производње и читавог низа мера утврђених у сопственом Санационом програму.

— У ООУР-а „Конфекција“ и поред створених услова да се производни капацитети могу знатно више користити, понавља се стара пракса — велика боловања до 30 дана (око 1.000 радних дана на колектив од 200 запослених) и то, како у колективу кажу, „планирана боловања“.

— Раст обавеза из личних доходака је и даље пратећа појава са директним последицама на остатак дохотка (пораст доприноса из л. д. је у просеку за 10 одсто).

Разматрајући ова кретања Извршно веће наше Општине, на проширеној седници на дан 13. маја о. г., констатовало је да су ова кретања незадовољавајућа и да би требало предузети низ мера, пре свега у ООУР-а, како бисмо следећи обрачунски период дочекали са већим резултатима на нивоу плана за ову годину. Истовремено је утврђен и конкретан прилаз како неке појаве ублажити, односно, елиминисати њене узроке, па је, у том правцу, констатовано:

— Да се Већу удруженог рада наше Општине упути Предлог решења по коме се радницима ООУР-а „Кооперација“ из Беле Цркве ставља рок за отклањање разлога који су основ за предузимање привремених мера из Закона о удруженом раду.

— Да се заједничком акцијом Извршног већа и Служби КГМ „Стандард-бетон“ сагледају све могућности у остваривању дохотка Циглане из Јасенова, потребног за покриће створених обавеза, сачини предлог, евентуално друго решење.

— Да се покрене конкретна иницијатива код шире заједнице ради утврђивања финансијске конструкције за Програме носиоца развоја.

— Утврђени су и други пратећи закључци.

Резултате привређивања и Предлоге Извршног већа разматрало је Веће удруженог рада наше Општине и на седници од 16. маја 1977. године донело следеће закључке:

— Прихвата се Информација о привредним кретањима и остаарењу средстава за општу и заједничку потрошњу за период јануар — март 1977. године.

— У оквиру 6-месечне анализе привреде за 1977. годину, имајући у виду сезонски карактер привреде и у немогућности реалног оцењивања уочених тенденција у кретањима привреде за три месеца 1977. године, неопходно је обезбедити, поред уобичајених података из текуће производње и оцене:

— о могућностима реализације инвестиционих програма за 1977. годину, као и

— о ефектима спровођења мера по санационим или акционим програмима организација удруженог рада и основних организација удруженог рада.

— Због уочених негативних тенденција у кретањима привреде, изазваних поновном појавом губитака код ООУР-а које су пословале са губитком и у 1976. години, неопходно је обезбедити:

— редовно праћење спровођења мера утврђених санационим програмима, ради отклањања узрока који су довели до губитака у пословању ООУР-а.

— у случајевима неизвршавања тих мера, максимално заоштрити личну и друштвену одговорност руководећих радника.

— У оквиру мера, које ће се предузимати у циљу стабилизације привреде од стране радних организација, обезбедити шири друштвено-политички утицај као помоћ у сређивању насталих тешкоћа.

Ако бисмо на крају овог прегледа стања поставили питање колико смо урадили и зашто са њима не можемо бити задовољни и који су основни узроци, одговор би био једини — то су к а д р о в и, као фактор сваког успеха.

На овом плану смо безброј пута добро закључивали и на њима, по правилу, остали.

Младен Лекић

Полазећи од задатака и обавеза које произилазе из ставова и оцена Извршног комитета Председништва ЦК СКЈ, као и сопствене одговорности за стање и резултате у привређивању- Општинска конференција СКВ Бела Црква је на седници, 20. маја 1977. године, разматрала „Актуелна идејно-политичка питања привредних кретања у општини Бела Црква.“ Критички су оцењени резултати привређивања у општини за 1976. годину, са посебним акцентом на привредна кретања и тенденције за прво тромесечје 1977. године и остваривање средњорочног програма развоја општине.

На основу припремљених материјала за ову седницу, закључака Општинског комитета од 10. марта 1977. године, уводног излагања и вођења дискусија, Општинска конференција СКВ Бела Црква, доноси

Закључке

У привредним кретањима за прва три месеца ове године, и поред позитивних резултата, у неким организацијама удруженог рада настављене су неповољне тенденције и кретања из 1976. године, које у основи одступају од договорене политике економске стабилизације у овој општини.

Због ових тенденција неопходна је широка конкретна стваралачка и организована активност Савеза комуниста у општини.

Основна питања која морају доминирати у активности Савеза комуниста и других организованих социјалистичких снага, пре свега у основним организацијама удруженог рада су: борба за сталан и стабилан раст производње, пораст продуктивности рада, јачање акумулативне и репродуктивне способности привреде, довођење опште и заједничке потрошње у склад са материјалним могућностима, изградња система расподеле према раду и резултатима рада и отклањање узрока губитака.

1. Сталан и стабилан раст производње је један од битних услова за повећање дохотка и његове правилне расподеле, посебно у условима све веће тенденције захватања средстава за општу и заједничку потрошњу. С обзиром на неравномерност у кретању производње у последњим годинама, а у неким срединама и тенденције опадања, неопходно је акцију Савеза комуниста усмерити у правцу стабилизовања раста производње. С тим у вези, у свакој основној организацији удруженог рада треба сагледати и отклонити узроке који доводе до застоја реализације производа и успоравање динамике раста производње.

У неким срединама (Плантекс и др.) потребно је мењати асортиман производа и оснивањем нових производа проширити тржиште и пласман. Због појаве вишка радне снаге, у неким радним организациајма удруженог рада (ООУР Кооперација'' и др.), неопходно је обезбедити бољи распоред постојеће радне снаге, односно, упућивањем дела административних радника у производњу како би се и на тај начин допринело повећању продуктивности. Упоредо с тим, стимулисати индивидуалну продуктивност рада и успоравање раста запошљавања у непроизводним делатностима и администрацији.

2. Један од најзначајних задатака политике друштвено-економске стабилизације је јачање акумулативне способности привреде, која последњих година опада. Садашњи ниво репродуктивне способности привреде, а посебно код носилаца развоја привреде у општини, озбиљно угрожава остваривање основних циљева развоја. На ово нарочито утиче све већа задуженост привреде банкарским кредитима за основна и обртна средства, што кроз стално повећање ануитета и других обавеза у великој мери утиче на смањивање репродуктивне способности привреде. Велики део банкарских средстава у привреди истовремено значи и поскупљење будуће производње као и смањења конкурентске способности удруженог рада. Постоји чак опасност да укупна средства акумулације у неким организацијама удруженог рада (пољопривреди и индустрији) не буду довољна за отплату кредита (ООУР „Циглана'' Јасеново).

Општински комитет обавезује комунисте у самоуправним структурама банака на предузимању мера смањивања каматних стопа и осталих услова кредитирања привреде.

3. Како је банкарски механизам веома значајан елеменат система проширене репродукције, неопходно је убрзати започету акцију на трансформацији банака у нашој општини.

4. С обзиром да општа и заједничка потрошња у 1977. години има тенденцију даљег раста изнад номиналног раста друштвеног производа, неопходно је ову потрошњу свести на реалне могућности привреде ове општине.

наставак на страни 4.

БЕЛОЦРКВАНСКЕ НОВИНЕ

РЕДАКЦИЈА

Главни и одговорни уредник
Ђурђев Озрен

Издавачки савет:
Зоран Павлов (председник), Божидар Шијачки, Жива Паликућа, Милан Милићевић, Милорад Радомир, Душан Станковић, Мирослав Бранковић, Владимир Кастељанов, Милан Кручичан, Слободан Стан, Алојз Хлавачек, Иштван Геич, Слободан Штрбац, Стеван Стефановић, Јован Петров, Драгиша Алексић, Александар Ранц, Озрен Ђурђев и Мирољуб Бура.

Редакцијски колегијум:
Стојче Соколовић, Владимир Банков, Мирјана Пешић, Илија Поповић, Антон Шованец, Јоца Боериу, Младен Лекић, Урош Влаховић, Милан Зарић, Татјана Тимотијевић.

Лектор:
Рада Срдановић

Уредник Фотографије:
Стеван Палинкаш

Технички сарадници:
Мирољуб Бура и Милета Костић

Штампа Граф. пред. „Сава Мунћан“
Рукописи и фотографије се не враћају

Адреса листа:
Бела Црква, 1. октобар бр. 65
Тел.: 851-071 Ж. рачун 66810-678-2190

ПРЕТПЛАТА

ПОЛУГОДИШЊА:

— За иностранство	60 дин.
— За нашу земљу	18 дин.

ГОДИШЊА:

— За иностранство	120 дин.
— За нашу земљу	36 дин.

Социјалистичка Република Србија - АП Војводина ИСТОРИСКИ АРХИВ Бела Црква

— ПРОСЛАВЉАЈУЋИ ЗНАЧАЈНЕ ЈУБИЛЕЈЕ ВЕЗАНЕ ЗА 40-ТО ГОДИШЊИЦУ ДОЛАСКА ДРУГА ТИТА НА ЧЕЛО ПАРТИЈЕ И 85-ТО ГОДИШЊИЦУ ЊЕГОВОГ ЖИВОТА И РАДА, РЕДАКЦИЈА БЕЛОЦРКВАНСКИХ НОВИНА ЈЕ НА СВОЈОЈ ЗАДЊОЈ СЕДНИЦИ ДОНЕЛА ОДЛУКУ ДА ВАС У НЕКОЛИКО НАРЕДНИХ БРОЈЕВА ИНФОРМИШЕ О ДРУГУ ТИТУ — ЧОВЕКУ КОЈИ ЈЕ ЦЕО СВОЈ ЖИВОТ ПОСВЕТИО РЕВОЛУЦИОНАРНОЈ БОРБИ ЗА РАВНОПРАВНИЈИ ПОРЕДАК У ЗЕМЉИ И СВЕТУ. —

ТИТО-СТРАТЕГ, ПОЛИТИЧАР И БОРАЦ ЗА МИР И РАВНОПРАВНОСТ МЕЂУ НАРОДИМА И НАРОДНОСТИМА

Фототека Радничког универзитета

Друг Тити, једини рањеник међу савезничким врховним командантима у II светском рату, делио је са својим борцима у првим редовима све ратне недаће и напоре; (Милинкладе, јуни 1943.)

„НИЈЕ БИЛО ДОВОЉНО САМО НАРОД ПОЗВАТИ У БОРБУ ПРОТИВ ОКУПАТОРА, ВЕЋ СЕ МОРАЛО У ИСТО ВРЕМЕ ДАТИ НАРОДУ И ПЕРСПЕКТИВА ЗА ОСТВАРЕЊЕ ПРЕДУСЛОВА ЗА ТУ БОЉУ БУДУЋНОСТ, РАДИ КОЈЕ ЈЕ НАРОД УГЛАВНОМ И МОГАО ДА ИЗДРЖИ ТАКВА ТЕШКА ИСКУШЕЊА У ТОКУ РАТА.

ПОЗВАТИ САМО НАРОД У БОРБУ ПРОТИВ ОКУПАТОРА А НЕ ДАТИ МУ ИСТОВРЕМЕНО ДА РАЗУМЕ ДА ЋЕ СЕ ТОМ БОРБОМ УЈЕДНО ПОСТИЋИ НЕШТО НОВО, МНОГО БОЉЕ, ДА СЕ ВИШЕ НЕЋЕ ВРАТИТИ СТАРО — ТАКО НЕ БИ БИЛО МОГУЋЕ ПОКРЕНУТИ СВЕ НАРОДЕ У ТУ БОРБУ, НИТИ ТАКО ШИРОКЕ МАСЕ НАРОДА ЗАИНТЕРЕСОВАТИ ЗА ЊУ, НИТИ БИ СЕ МОГЛО У ЊОЈ ИЗДРЖАТИ ДО КРАЈА ТЈ. ПОБЕДИТИ“.

ТИТО

Саставни део наше политичке и војне стратегије у народноослободилачком покрету било је обезбеђивање и остваривање водеће улоге Комунистичке партије Југославије, јер у ситуацији каква је била код нас, националним издајством врхова старе Југославије, водеће улоге Партије у том покрету била је објективни услов његовог јединства и акционе способности.

Истичући своју водећу улогу, Комунистичка партија Југославије се уствари борила за то да народноослободилачки покрет буде организована и јединствена акциона снага, а истовремено и за то да, собзиром на национално издајство врхова старе Југославије, одлучујући печат том покрету даје револуционарно-демократски организован сам народ, тј. пре свега чврст савез радника, сељака и демократске интелигенције. Јер у политичким и војним врховима старе Југославије страх од маса и њиховог оружаног народноослободилачког устанка, тј. страх да оружани покрет маса може сутра угрозити њихове класне, хегемонистичке и друге реакционарне интересе, био је толико јак да је потиснуо сваки осећај патриотске одговорности за судбину народа и за будућност земље. У таквој ситуацији само нове социјалне и политичке снаге су могле ступити на чело НО фронта. А то су биле: радничка класа, сељаштво и демократска интелигенција.

Борећи се за такву структуру народноослободилачког покрета, Комунистичка партија Југославије је истовремено формулисала такву његову политичку платформу којој је могао да приступи сваки истински патриота и демократа, тј. свако коме посебни идеолошки, класни и политички интереси нису надвладали осећај одговорности за судбину слободе и независности народа Југославије и који се стога није бојао ослободилачког устанка наоружаног народа.

На таквој платформи Комунистичка партија Југославије била је спремна да дели и делила је одговорност за одлучивање са свим политичким снагама удруженим у народноослободилачком фронту. Водећа улога Партије није, дакле, била никакав наметнути статус, већ израз њене способности да својим идејним и политичким утицајем и својом акцијом организује широке масе народа и покреће их на народноослободилачки устанак. Одмах после слома старе Југославије, руководство Комунистичке партије Југославије с Титом на челу, заузело је став и утврдило да се организује оружани устанак и припремало је Партију за такав устанак чим буду зато створени општи и политички услови.

У то време многе комунистичке партије су биле збуњене због Стаљиновог закључивања пакта са Хитлером, због чега су се неке битно колебале, а неке чак напуштале борбу против фашизма.

Ми смо Стаљиново маневрисање схватили као нужду коју намећу супротности и нерашчишћени односи између западних земаља и Совјетског Савеза.

Али, тај пакт нисмо схватили као директиву за рад Комунистичке партије Југославије у том смислу да је фашизам престао да буде главна опасност за народе Југославије. Такав став смо заузели и пре фашистичке најезде на Југославију. Пре те најезде наш став је био против увлачења Југославије у рат, а таква демократизација Југославије која ће изразити вољу народа, тиме ће се Југославија учврстити у отпору против фашизма.

У време априлског рата дали смо активну подршку ратним напорима у одбрани земље. А после слома Југословенске војске у том рату и окупације земље, борба против окупатора је постала главни циљ политике руководства Комунистичке партије Југославије.

У том смислу Тито је на мајском саветовању Комунистичке партије Југославије 1941. године изложио концепт народноослободилачке борбе против окупатора која треба да буде ствар најширих народних слојева и свих народа Југославије, као и концепт друштвено-историјске садржине те борбе. У току априла, маја и јуна 1941. године југословенски комунисти су се не само политички, него и организационо и технички припремили да буду авангарда народноослободилачког устанка, без обзира на то какве ће одлуке донети политички систем изван народноослободилачког покрета. Да смо се тада орјентисали на коалицију са политичким врховима старе Југославије и да смо чекали њихову сагласност за устанак, сигурно је да устанка у том случају не би ни било. Када је 22. јуна 1941. године Немачка напала на Совјетски Савез, наше руководство је сматрало да је ситуација била зрела за устанак.

Тог дана се састао Политбиро ЦК КПЈ и упутио проглас у коме истиче да је напад на Совјетски Савез погодан тренутак да се код нас организује оружана борба. Крајем јуна је оформљен Главни штаб НОП-а на челу са другом Титом, а коначно 4. јула је донета историјска одлука о устанку.

Одмах у почетку НОБ-е било је јасно: ослобођење земље је неминовно, али се постављало питање како ће се управљати, тј. како ће се организовати власт на слободној територији.

То су разлози што је НОП, поред борбе против окупатора, поставио се би један од најважнијих задатака: истовремено рушити стару државну власт и успоставити нову, истинску народну власт, власт радника и сељака, а то је оно што даје револуционарни печат нашој народноослободилачкој борби.

(наставиће се)

Бранков Владимир

— ПОВОДОМ 30 ГОДИНА ЗАЈЕДНИЧКИХ ОМЛАДИНСКИХ РАДНИХ АКЦИЈА ДОДЕЉЕНЕ ПЛАКЕТЕ —

награђена белоцркванска бригада

На Републичкој конференцији ССО, одржаној недавно у Београду у вези са припремама омладинских радних акција уСрбији у 1977. године, додељене су и плакете поводом 30 година заједничких радних акција у СФРЈ, а које је доделила Републичка конференција ССО најбољим бригадама у 1976. год.

Међу награђенима била је и белоцркванска бригада „Сава Мунћан", која је ово високо признање добила за „прворазредне резултате остварене у области друштвеног живота, на плану ширења братства и јединства и за развијање самоуправних односа на ОРА „МОРАВА 76".

С. Гроздић

Црвенчани домаћини програма

„МИ СМО МЛАДА ВОЈСКА ТИТОВА"

Припадници Гарнизона ЈНА из Беле Цркве, у сарадњи са Штабом територијалне одбране и ученицима средње школе из Беле Цркве, били су гости мештанима Црвене Цркве.

Ово је било још једно село које је обухваћено програмом „МИ СМО МЛАДА ВОЈСКА ТИТОВА". Читава акција је посвећена јубиларној години доласка друга Тита на чело Партије и његовог 85-ог рођендана.

Програм је био садржајан и разноврстан. Састојао се из три дела и то:

— партизанске и борбене песме
— филмска пројекција о ЈНА
— игранка

Програм је праћен великим интересовањем и поздрављен бурним аплаузима. Присуствовало је око 250 мештана. До почетка програма, друштвено-политички радници овога места су нас упознали са спомен-домом и историјом овог краја. Посебну захвалност за пријем и организацију треба да изразимо другарима и другарицама: Огњеновић Бори, Ђурђев Ратомиру, Савковић Радици, Ђорђевић Милошу, те омладинцима: Дељанин Драгиши, Јовановић Нади и Ђорђевић Пери.

Растали смо се од домаћина Црвене Цркве уз обећање да ћемо ускоро поново бити њихови гости. До сада смо посетили Гребенац, Јасеново, Врачевгај, а следеће гостовање резервисано је за мештане Кусића и војнике-граничаре.

Ч. Шабанај

Наставак са друге стране

Са седнице ОК СКВ Бела Црква

З А К Љ У Ч Ц И

У циљу реализације овог става треба извршити потпунију анализу оптерећености привреде у општини.

5. У области расподеле дохотка у прошлој години, настављена је тенденција и у овој години већег издвајања средстава за личне дохотке, чији је пораст бржи од пораста дохотка. Кретања личних доходака нису у целини усаглашена са кретањем продуктивности рада. Појаве уравниловке не само што нису превазиђене, него се и даље проширују. Појава уравниловке у распоређивању дохотка и расподели средстава за личне дохотке могу се превазићи само одлучном акцијом Савеза комуниста и других организованих социјалистичких снага на остваривању закона о удруженом раду, односно, стварањем услова да организације удруженог рада остварују доходак зависно од резултата свога рада.

Обавезују се комунисти у свим структурама на иницијативу и максимално и одговорно залагање на доношењу свих нормативних аката из области расподеле, у поступку примене ЗУР-а

6. Досадашња активност у сагледавању поступка санације губитака по завршним рачунима за 1976. годину, на њиховом покрићу била је интензивнија. Међутим, друштвено-политичка активност у сагледавању проблема насталих губитака и узрока који су довели до њих била је формална. Савез комуниста на томе није био довољно ангажован, а посебно на извршавању мера предвиђених санацијом програма. Све основне организације удруженог рада које су доносиле санационе програме, због остварених губитака у 1976. години у првом тромесечју ове године поново су исказале губитке. Због тога, обавезују се комунисти на утврђивању правих узрока губитака и предузимању мера за њихово отклањање. Ова активност је неопходна и стално потребна и у оним организацијама које су пословале на ивици рентабилитета. На превазилажењу узрока губитака и пословања на граници рентабилитета треба акцију водити током целе године. Неопходно је налазити такве програме и нове производе који обезбеђују тржиште и трајнију стабилизацију у производњи.

7. Општинска конференција СКВ оцењује да се, због неизвршавања предвиђене динамике инвестиционих улагања у 1976. години, која се наставља и у овој години, (код носиоца развоја) озбиљно доводи у питање реализовање средњорочног програма развоја општине. Обавеза је основних организација Савеза комуниста да утврде узроке заостајања на плану остваривања утврђене инвестиционе активности и на предузимању потребних мера.

8. У даљој активности Савеза комуниста треба мењати и однос према питањима кадрова. Упоредо са реализацијом инвестиционих програма („инвестициона улагања у кадрове") и стручном оспособљавању постојећих кадрова. С тим у вези неопходно је сачинити програм оспособљавања кадрова и не дозволити инвестирање, а да претходно нису обезбедили кадрове (према технолошкој документацији из елабората). Затим, одлучније превазилазити тенденције уравниловке у расподели и доследно остваривати принцип расподеле према раду и резултатима рада. Кадрове, који нису довољно искоришћени у новим условима не могу да одговоре захтевима развоја, треба распоређивати на послове за које имају одговарајуће способности и квалитете, уз претходну обавезу да се у свим ООУР-а утврде технолошки вишкови радне снаге.

Због присутне тенденције одливања (одласка) стручних кадрова у ванпривредне делатности, самоуправним споразумима треба створити боље услове за њихово враћање и везивање за производњу.

9. Општинска конференција СКВ обавезује све основне организације Савеза комуниста, све чланове, а посебно чланове СК на руководећим дужностима, да конкретном акцијом развију широку активност на сагледавању стања привређивања у сопственој средини на бази ставова Извршног комитета Председништва ЦК СКЈ и ових закључака и утврде правце акција и активности на промену стања, нарочито у оним организацијама које послују са губитком или на граници рентабилитета.

10. Општинска конференција СКВ обавезује основне организације Савеза комуниста у основним организацијама удруженог рада које су пословале са губитком у 1976. години и негативно пословање поновиле и у овој години, да на својим састанцима оцене и степен одговорности руководећих људи.

11. Обавезују се комисије за друштвено-економске и самоуправне односе на селу и самоуправне односе у привреди да на бази 9-то месечног стања сачине анализу, колико су се остварили закључци по овом питању код њихових носилаца.

12. Обавезује се Општински комитет да на бази ових ставова сачини оперативни план активности и да развије конкретну активност у свим основним организацијама Савеза комуниста на остваривању ставова и оцена Извршног комитета Председништва ЦК СКЈ и ових закључака и на њиховом остваривању инсистира на пуну одговорност чланова Савеза комуниста.

О С В Р Т

Са свечане академије одржане у сали Радничког универзитета поводом 1. маја

Из рада СКВ у Металској индустрији „Жарко Златар"

Осамнаест црвених каранфила

Двадесетосмог априла ове године у Металској индустрији „Жарко Златар" у Белој Цркви приређена је изузетна свечаност. Основна организација Савеза комуниста омасовљена је са 18 нових чланова, којима је Божидар Шијачки ,заменик секретара ОК СКВ, уручио чланске књижице, Статут СКЈ и црвене каранфиле.

Новопримљеним члановима је посебно драго што су постали чланови Савеза комуниста у години Титових јубилеја, која ће их инспирисати и надахнути за даљи прегалачки рад на извршавању задатака своје Партије.

Основна организација Савеза комуниста „Жарка Златара", која сада броји 74 чланова (око 30% од укупног броја радника су чланови СК), велику пажњу поклања људима које треба примити у Савез комуниста. По речима Томислава Бобинца, секретара Основне организације, у овој Радној организацији има још радника, омладинаца, који желе да постану чланови СКВ, са којима организација ради, поверавајући им одређене задатке и чије ће питање ускоро бити на дневном реду Основне организације СК.

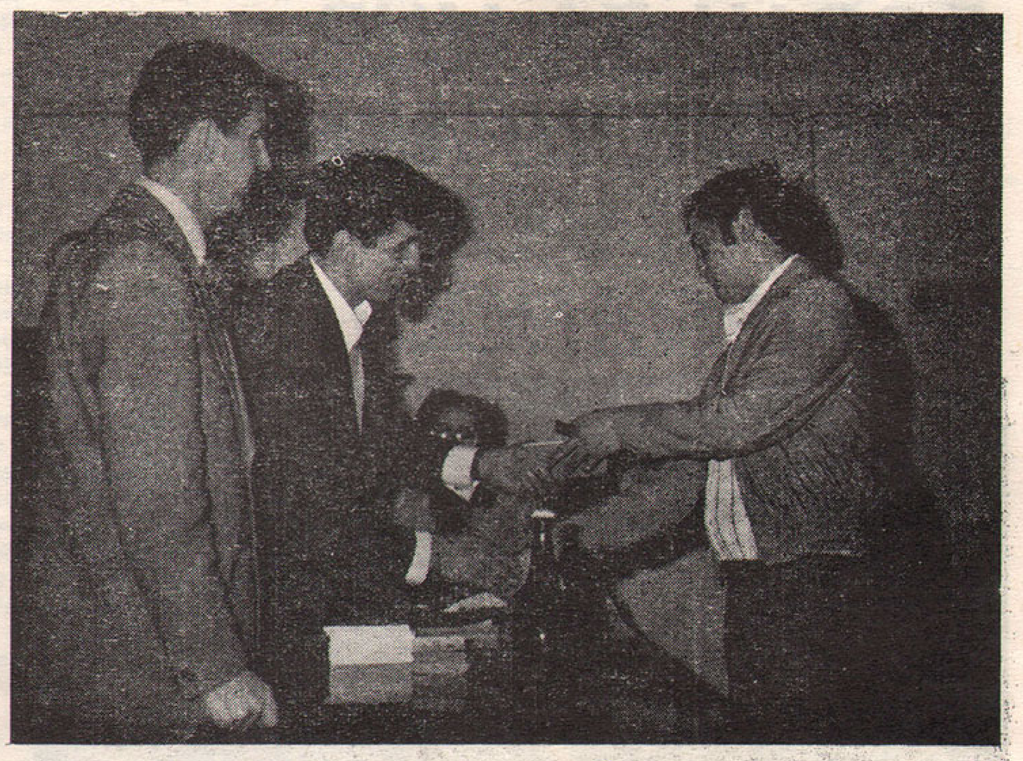

Са свечаног уручивања чланских књижица Савеза комуниста у металској индустрији „Жарко Златар"

Ти вредни радници, омладинци, тога дана и званично су уврштени у ред Савеза комуниста. Они су, иначе, беспрекорни радници у извршавању својих радних обавеза и у друштвено-политичком животу, које је Основна организација СК више од годину дана припремала за чланство у СКВ. Због тога, молбе појединаца за пријем у СК биле су само статутарна формалност, јер су их претходно њихови другови-комунисти, предложили Основној организацији и знало се да ће их она једногласно примити у своје редове.

Стојче Соколовић

Активност ОО СКЈ у јединици Алексе Урошевића

У СКЈ примљено 29 чланова

На Дан победе, 9. маја, у част Титових јубилеја, у јединици Алексе Урошевића је одржан свечани и радни састанак Основне организације СКЈ. Председник Комисије за пријем у СКЈ, друг Илић Драгослав, поднео је извештај о раду Комисије за протекла три месеца. У извештају је речено да је из основних организација ССОЈ потекао предлог за пријем око 50 најбољих омладинаца. Комисија је кроз свој тромесечни период рада размотрила предлоге и кроз разговоре, проораду Статута СКЈ, права, обавеза и задатака чланова СКЈ, припремила 29 кандидата за пријем у СКЈ.

Оваквим детаљним радом Комисије на листи кандидата су се нашли стварно најбољи омладинци, који су се својим досадашњим радом и активношћу доказали. Приликом пријема нових чланова водило се рачуна и о социјалној и о националној структури. Социјална структура изгледа овако: активних старешина 2, са вишом школом 4, аутомеханичара 4, КВ возача 2, зидара 2, трговац 1 и 14 радника. Национална структура примљених чланова: Срба 16, Хрвата 8, 1 Мађар, 1 Словенац, 1 Македонац, 1 Албанац и 1 Чех. Они су свесни обавеза и задатака који стоје пред њима као члановима СКЈ и зато је њихов колектив и основна организација СКЈ једногласно усвојила предлог.

У СКЈ примљени су следећи другови: Фаркаш Фрањо, Орловић Стеван, Николић Миодраг, Венић Душан, Тутуновић Михаило, Видец Златко, Жижовић Мирослав, Лукић Драго, Бановић Гојко, Мијатовић Милан, Мијатовић Мићо, Илић Драган, Рујевић Драго, Ногоштић Зоран, Хасукић Сенад, Ђорђевић Станимир, Петрић Лека, Живановић Илија, Духанај Коља, Миловановић Миломир, Романић Никола, Радојчић Славољуб, Кесер Иван, Челебић Сенад, Рашула Борко, Милосављевић Милан, Антолић Мирко, Ожеговић Нећо и Хорватић Младен.

Међу новопримљеним члановима СКЈ налази се неколико примерних војника и најбољих возача.

Састанку су присуствовали заменик секретара комитета Конференције наше армијске области, друг Рашо Мирко, представници ССО из града и представници ОСКЈ месне Гимназије.

На крају састанка комунистима су уручене чланске књижице, Манифест КП и по један црвени каранфил. Новопримљеним члановима пожелели су много успеха у раду старешина јединице друг Алекса Урошевић, друг Рашо Мирко, председник Конференције ССОЈ друг Јано Жолнај и секретар ООСК друг Мирослав Бранковић у своје име и у име свих присутних Испред новопримљених чланова захвалио се на указаном поверењу друг Драган Илић.

И. Тимотић

Социјалистичка Република Србија - АРХИВ Војводине ИСТОРИЈСКИ АРХИВ Бела Црква

ОСТВАРЕЊЕ КОНЦЕПЦИЈЕ ОПШТЕНАРОДНЕ ОДБРАНЕ

Отварајући рублику: „Остваривање концепције општенародне одбране, лист „Белоцркванске новине" ће у наредним бројевима објављивати написе из ове области са циљем приказа стања припрема, активности и ангажованости радних људи и грађана на овом плану. Кроз основне теме које ће покретати лист, читаоци ће имати прилике да се подсете на неке аспекте подруштвљавања ОНО и друштвене самозаштите, да сагледају стање припрема и задатана појединих компонената ОНО и да, најзад, својим прилозима и учешћем допринесу адекватнијем остваривању концепције ОНО на територији наше општине.

Како смо организовали цивилну заштиту

Чланом 136. Закона о народној одбрани веома јасно је дефинисана цивилна заштита као део система народне одбране. То је најшири облик припремања и учешћа радних људи и грађана, организација удруженог рада и других организација и друштвено-политичких заједница у заштити и спасавању становништва и материјалних добара од ратних дејстава.

Из ове дефиниције произилазе и мере цивилне заштите, а то су: склањање становништва и материјалних добара; евакуација; збрињавање угроженог и настрадалог становништва; замрачивање; маскирање; радиационо-биолошко-хемијска заштита; заштита од рушења, поплава, пожара и експлозија; прва медицинска помоћ; прва ветеринарска помоћ; санација терена; мере за одржавање реда.

Задаци цивилне заштите су, као што се види, веома разноврсни и врло сложени. За извршење било којег од наведених задатака потребно је пре свега, организованост, али и обученост људства. Због тога није случајно предвиђено Законом о народној одбрани да се врши обука становништва и припадника јединица цивилне заштите. Обуци за оспособљавање и обучавање становништва подлежу сви грађани (обвезници) од 15 до 60 година (30 часова основне обуке и до 10 часова годишње допунске), као и припадници јединица цивилне заштите (основна обука 50 до 100 часова и допунска до 30 часова годишње).

У систему општенародне одбране цивилна заштита се у општини укључује у јединствени систем одбране, а организује се у насељеним местима, месним заједницама, организацијама удруженог рада и другим организацијама и органима, у стамбеним зградама и другим објектима.

Имајући у виду све ово што смо у интересу обраде наше земље прихватили, поставља се сасвим разумљиво питање: где смо ми у нашој општини, шта смо до сада учинили на организовању, обучавању, оспособљавању и опремању цивилне заштите и колико смо спремни да сутра, ако затреба, приступимо извршавању обавеза цивилне заштите које нам закон и систем НО налаже?

Оствареним увидом да се закључити да смо до сада учинили доста, али да предстоје још већи и одговорнији задаци на овом плану.

Изнађене су и у многим структурама дефинисане шеме, нешто је учињено и на плану обуке, али се ипак, све то може свести на констатацију да се још увек налазимо у почетном стању, чему су много допринеле и честе реорганизације. То међутим нимало не може да служи као оправдавајућа околност, јер задаци и обавезе су јасни и само недовољна одговорност може довести до неизвршавања или само делимичног извршавања задатака.

Ако бисмо на пример, месним заједницама поставили питање: да ли су изучиле своје потребе и могућности за организовање јединицама цивилне заштите, за обучавање становништва и тих јединица, добили бисмо разне одговоре — позитивне и негативне, али свакако да би им се могле ставити и многе замерке. Посебно и озбиљно треба замерити Месној заједници у Белој Цркви, која је највећа у општини и која (према томе) има најсложеније задатке, а најмање је учинила на овом плану. И у оним месним заједницама где су организоване јединице, нередовно се или никако не изводи обука и опремању се мало поклања пажња.

Далеко боља је ситуација у радним организацијама, нарочито већим, као на пример у „Стандард-бетону", ПК „Јужни Банат", „Жарко Златар" итд., где је већина припадника већ до сада прошла кроз основну обуку, али ни у њима до сада није изведена допунска обука. Мање радне организације а нарочито установе (банке, школе и друге), нису адекватно организовале цивилну заштиту, па тако ти радни људи нису довољно ни обучени за извршавање својих задатака како у рату тако и у миру. Путем група, специјализованих јединица и јединица опште намене цивилне заштите, треба настојати да ни један радник и грађанин (који нису обухваћени другим задацима ОНО), не остане по страни, односно да не буду укључени у задатке цивилне заштите.

Уз помоћ Савета за народну одбрану и Секретаријата за ОНО Скупштине општине, као и одредаба Глава VIII, IX и X Закона о народној одбрани, организовање цивилне заштите у свим структурама може се успешно спровести. Потребно је да се само одговорни људи одговорно односе према овим задацима.

Сасвим је логично што Закон о народној одбрани за неизвршење задатака цивилне заштите предвиђа и репресивне мере, чиме се жели да потврди чињеница да се ради о веома значајној конпоненти у систему општенародне одбране, која сем задатака у рату има своје прворазредно место и улогу и у случају већих елементарних непогода и несрећа (пожар, поплава, земљотрес и друго).

С. Соколовић

ИТП „ПЛАНТЕКС" за пример

Ученици средње школе усмереног образовања у оквиру предмета „Основи технике и производње" одлазе сваке друге недеље у разна предузећа на територији општине (Индустрија намештаја „ПОБЕДА", ИТП „ПЛАНТЕКС", Метална индустрија „Жарко Златар", ПК „Ј. Банат", „ИНЕКС" Трговина и Штампарија „Сава Мунћан")

На производном раду њихов учинак баш и није мали. Али, упркос томе, од свих предузећа у којима ученици обављају производни рад, само три обезбеђују оброке. То су ИТП „Плантекс", И.Н. „Победа" и Пекара „Слога". Од та три предузећа једино ИТП „Плантекс" даје топао оброк који ученици плаћају по два динара, док остало плаћа синдикат. То је, заиста, веома похвално када се зна да су плате запослених у ИТП „Плантекс" међу нижим у општини. А шта је са осталим предузећима? Да ли заиста немају никаква средства да обезбеде какав такав оброк ученицима који код њих обављају произвољни рад. Да ли је, например, Метална индустрија „Жарко Златар" толико сиромашна да не може да обезбеди никакав оброк? У то заиста не можемо поверовати.

Бранислава Рандељ

из рада црвеног крста

Од 7. до 14. маја одржана је Недеља Црвеног крста. Наша организација активно ради целе године, док смо за време Недеље Црвеног крста појачали активност на омасовљењу организације, прикупљању добровољног прилога путем маркица, значки и касица и организовању сабирних акција одеће и обуће.

У оквиру Недеље Црвеног крста одржано је Општинско такмичење у пружању прве помоћи подмлатка и омладине Црвеног крста. Ове године се уочава масовно учешће екипа у такмичењу. Учествовале су екипе школа и радних организација и то: 2 екипе ОШ „Жива Јовановић" Бела Црква, 1 екипа ОШ „Жарко Зрењанин" Бела Црква, екипа ОШ из Јаденова и екипа ОШ „Марко Стојановић" из Врачевгаја, 5 екипа Гимназије „Сава Мунћан", две екипе Школе за КВ раднике Бела Црква, екипа Месне заједнице Црвена Црква, екипа из радне организације „Плантекс" и екипа здравствених радника Дома здравља са Болницом.

Укупно је учествовало 5 екипа за подмладак и 10 екипа за омладину Црвеног крста.

У овом такмичењу велику помоћ су нам пружили здравствени радници који су сачињавали оцењивачке комисије и екипу шминкера. Не можемо а да не споменемо имена ових активиста који су нам својим учешћем допринели да ова акција буде успешнија. Истичемо велико залагање у организовању и спровођењу ове акције: др Слободана Стојановића, др Олге Петрушић и др Светлане Крунић, као и медицинских сестара: Влајковац Дивне, Рашић Десанке, Марковић Наталије, Миливојевић Борке и Драганић Душице.

На основу сумираних резултата такмичења проглашене су победничке екипе и то: за подмладак екипа ОШ „Ж. Зрењанин" из Беле Цркве а за омладину екипа Гимназије „Сава Мунћан" III разреда, које као награду добијају торбицу за прву помоћ. Ове екипе ће заступати нашу Општину на Регионалном такмичењу у Ковину.

Ове године, у припремама акција пружања прве помоћи, учествовале су друштвено-политичке и друге организације као: Социјалистички савез, Савез социјалистичке омладине, Ватрогасна јединица, Народна одбрана, Секретаријат унутрашњих послова, Дом здравља, Болница ТБЦ и Одред извиђача.

Истичемо организационе способности Извиђачког одреда које су дошле до изражаја у подизању импровизоване болнице која је имала велику улогу у овој акцији и другим припремама за ово такмичење.

Као други вид активности у оквиру Недеље Црвеног крста одржана је била свечана академија 7. маја 1977. године. Академија је посвећена јубиларним годишњицама: 40-то годишњици доласка друга Тита на чело КПЈ и 85. рођендана.

Почетак академије је означен химном а затим је председник Општинске организације Црвеног крста, др Милан Милићевић, одржао реферат посвећен прослави Недеље Црвеног крста. Свечани тон овој академији дао је рецитал „Црвени крст — мир чине људи", који су извели ученици Гимназије „Сава Мунћан" под руководством професорке Невене Мандић и хор Основне школе „Жарко Зрењанин" који је отпевао неколико пригодних песама који је припремила наставница Николић Гордана. Чланови подмладтка Црвеног крста ОШ „Жива Јовановић" на улазу у салу с осмехом су дочекивали све оне који су дошли на академију и делили пригодне значке.

Још један вид активности наше организације у оквиру Недеље Црвеног крста био је свечани пријем за добровољне даваоце крви, који је одржан на Дан добровољног даваоца крви — 11. маја.

Пријему су присуствовали даваоци крви наше Општине који су испунили сва места Велике сале Скупштине општине.

Даваоце је поздравила другарица Милена Бабић, председник Координационог одбора за прикупљање крви, а пригодан програм за ову свечаност извели су чланови подмлатка Основне школе „Жарко Зрењанин". Затим је на свечани начин извршено уручење признања вишеструким даваоцима крви и то:

Златну плакету за 20 давања крви добила је Блази Розалија.

Златни знак признања за 10 давања крви добили су:

Лекић Радивој, Батуњац Милутин, Арсенијевић Живорад, Поповић Тома, Паковић Ђорђе, Ђокић Рајко и Костоловић Станимир.

Сребрни знак признања за 5 давања добили су:

Веселиновић Душан, Николић Александар, Миличевић Милорад, Басарић Добрила, Гава Љубомир, Крстић Радиша, Нинић Радоје, Михаљ Драгољуб, Хавловић Јозеф, Симић Душан и Тодоровић Радосав.

На крају свечаног пријема приређено је скромно послужење за све присутне добровољне даваоце крви.

Меланија Бадрљица
Францишка Хлавачек

„УЧИНИ" ИЗВИЂАЧИ У АКЦИЈИ

„Пробој сремског фронта" у Шиду

Традиционална савезна акција извиђача „ПРОБОЈ СРЕМСКОГ ФРОНТА" је ове године прослављена у знаку двоструког јубилеја нашег вољеног друга Тита, то јест 40-то годишњице доласка на чело КПЈ и 85-тог рођендана.

У 1977. години навршава се четири деценије од доласка друга Тита на чело КПЈ-е. Та година у целој нашој социјалистичкој самоуправној заједници биће посебно обележена као година јубилеја, која има историјски значај за целокупну новију историју наше радничке класе, народа и народности и свих грађана СФРЈ-е.

На овој већ традиционалној савезној акцији извиђача „Пробој сремског фронта", поред извиђача нашег одреда учествовао је и друг Политовски испред СУБНОР-а општине Бела Црква, као и ВП 4210 Бела Црква, то јест представници јединице мајора Алексе Урошевића.

Овде у Шиду хиљаде извиђача из целе наше земље састају се да би заједно са великим бројем бораца, учесника ове велике битке, евоцирали успомене на места и доживљаје, на светле ликове бораца, да би одали почаст свима онима који су дали свој живот за слободу наше социјалистичке домовине.

На месту где су у рату били ровови сада се диже леп парк, спомен обележје, у којој сваке године извиђачи из целе наше земље засаде једно ново стабло, симболично обележавајући број година, колико је прошло од ове битке у којој је последњи организовани отпор непријатеља и домаћих издајника у потпуности био сломљен.

За сада одред извиђача „ЖАРКО ЗРЕЊАНИН — УЧА", који је до сада више пута проглашаван за „ПАРТИЗАНСКИ ОДРЕД" учествовао на свим важнијим акцијама које су биле посвећена неговању и очувању светлих традиција НОБ.

Овогодишњом акцијом „ПРОБОЈ СРЕМСКОГ ФРОНТА" „Учини" извиђачи укључују се и дају свој допринос великим јубилејима нашег вољеног друга Тита, његовом 85. рођендану и 40. годишњици доласка на чело славне КПЈ.

Живковић Радисав

На иницијативу Удружења бораца НОР-а Општинског одбора Бела Црква, Белоцрквanске новине ће објављивати биографије народних хероја, истакнутих бораца и револуционара овог краја. Жеља је редакције да на овај начин допринесе чувању успомена на ове великане наше скорије историје, а да њихови животи буду пример младим генерацијама.

ПОРТРЕТИ РЕВОЛУЦИОНАРА

ЖАРКО ЗЛАТАР - ЈЕРНЕЈ

СЕЋАЊА НА ЖАРКА

(Из разговора са Станком Златаром)

Своје сећање на брата Станко Златар је почео речима: „Тешко је, али лепо кад човек сазна да је толико јак да може да се супротстави свима, да поднесе све да би дошао до циља, а тај циљ је сама хуманост, бољи живот другог човека".

Таквих људи у нашем народу је било и биће, такав је био и Жарко Златар још у својој раној младости. У старој Југославији бити такав човек значило је бити комуниста.

Бистар, осећајан, веома осетљив на све врсте неправде, Жарко је још у детињству раздвајао децу која су се тукла, од младости трагао за истином и борио се за њу. То је већ један услов који му је омогућио да се развије у човека какав је био.

Жаркова породица била је земљорадничка, на ивици сиромаштва и тако су се и понашали. Иако је био добар ђак и желео да продужи школовање, после завршене основне школе две године остаје код куће. Затим је сам изабрао занат и мајстора код кога ће да учи, а то је био Немац Клајн, познат као добар мајстор али и по својој строгости. Отац није желео да му син шегртује код Немца, али је Жарко сам одлучио. У тим годинама, када се тек формирао у човека, Жарко је био зрелији од својих вршњара. Схватио је да мора сам да се брине о својој будућности и све више испољавао осетљивост на све облике неправде, покушавао да бори против ње, тражи јој узроке. Желео је и волео да постане радник. Знао је шта су класе, класна борба, радничка класа и хтео је да јој припада. Та прва сазнања стекао је читајући. У њиховој кући много се читало: отац, брат Станко и он. Иако књига није било много, читали су све до чега су могли да дођу: штампу, романе, а понекад би дошли до књиге у којој би нашли одговор на питања која су сами себи постављали и о њој дуго разговарали.

Тако су браћа Златар, и Жарко и Станко, један у четрнаестој а други у шеснаестој години, размишљали и разговарали о експлоатацији, класној борби, тражили узроке класних супротности, увиђали потребу промене оваквих неправедних односа, али им је марксистичка мисао још увек била непозната.

У седамнаестој години Жарко је рекао брату да ће радничка класа да победи. У осамнаестој години постао је нераздвојан друг са Савом и Ивом Мунћаном. Сава Мунћан је био основни покретач политичког живота у селу, организатор напредних снага и носилац напредних идеја, а већ је активна била и Станка Веселинов. Поред њих Жарко почиње да стаса у комунисту, свесног борца — револуционара. У кући тада почиње да доноси напредне, забрањене књиге, марксистичу литературу, али их крије од брата и укућана.

1931. и 1932. памте се као тешке године када су сви били потиштени. Забрањен је рад Читаонице, забрањене су игранке у селу, полиција је покушала да онемогући младе комунисте да се састају, раде, делују на друге. На пример, Жарко, Сава и Ива припремили су приредбу, али је била забрањена.

1934. Жарко је већ озбиљно укључен у партијски рад. Био је члан једне партијске ћелије, ишао на састанке, али је своје функције крио и од брата. У овом периоду био је већ оформљен човек и знао је за шта се и против кога бори.

Говорећи о тим годинама, Станко Златар се сећа: „Жарко је био добар човек, диван друг. Волео је људе, патио што нису равноправни. Пекли су га разни облици неправде и немања, посебно немања људских права. И у политичком и у приватном животу био је примеран. На његовом животу могло је да се учи како треба живети. Цео његов живот био је трајно разумевање, активност, одрицање. Морао је многе ствари да рашчисти сам са собом. Човек никад није сам. Није ни Жарко био, имао је породицу. А комуниста је тада морао да живи као да је сам, припадао је Партији а не породици, свим људима, само не себи. Жарко је постао комуниста јер другачије није могао. Тада је то био терет, ризик, а за Жарка и његове другове бити комуниста била је велика ствар. Жарко је говорио: „Бити члан Партије и бити комуниста није иста ствар. Да постанемо комунисти морамо много да радимо. Комуниста је човек који воли другог човека, бори се за друге."

„Зато су и отишли у борбу, да погину ако треба, јер су схватили да комуниста не сме једно да говори, а друго да ради."

Кад је завршио занат, нико није хтео да га запосли, на њему је био печат. „Једном", сећа се његов брат Станко, „једном газди у селу био је потребан мајстор. Позвао је Жарка да му нешто поправи, али је други мајстор то пријавио. Одмах су дошли полицајци, прво га опоменули, а затим удаљили. Тако је морао да аргатује да би издржавао породицу. Аргатовали су и он и његова жена Перса свакога дана и то код имућних Немаца, Герингера, Вајса. У цик зоре, у два и три сата ујутро, „продавао се" код данашњег хотела где су се окупљали надничари.

Тако је Жарко за своју слободу и доследност идеалима плаћао тешким радом и тешким сиромаштвом. А био је физички слаб, нежног здравља. 1938. здравље му је већ било озбиљно нарушено и сам се понекад питао како ће даље.

У годинама пред рат активност комуниста била је све осетнија. Људи су били узнемирени, окупљали се и разговарали, најчешће пред црквом и кућом Ице Мицуља (кућа породице Златар). Партијци су та окупљања користили, објашњавали људима ситуацију, и Жарко је ту дао велики допринос.

Био је и организатор и учесник многих акција, на пример, штрајка на вршалици. Када је, опет, Дуда Бошковић требало да говори на збору у Врачевгају, комунисти су одлучили да збор разбију. На договорени састанак један друг је 8 минута закаснио, а за Жарка је то била недопустива грешка. У Врачевгај је пошло њих двадесет, међу њима осам комуниста, са детаљно разрађеним планом ко шта треба да ради. Намеравали су да, кад Бошковић почне да говори, захтевају да говори Сава Мунћан.

Жарко је организовао и разбијање Рогићевог збора у Кусићу, био је руководилац те акције.

Пред рат, упад Немаца у Чехословачку, комунисти су били спремни. „Жарко ми је објаснио," сећа се Станко, „да ће до рата доћи и да је Партија спремна да се одмах стави на чело отпора. 1940, да би их ставили под контролу, све напредне омладинце одвели су на војне вежбе. Отишао је и Жарко, Опраштајући се од брата, Жарко је рекао: „Дај да се пољубимо, јер, вероватно, више никада нећемо да се видимо. Ово ће бити дуг и тежак рат."

У рату браћа нису била заједно. Станко је одведен у заробљеништво, а Жарко је, кад се Југославија распала, побегао и прикључио се народноослободилачком покрету.

За херојску Жаркову кмрт Станко је дознао 1944. године. „Његова смрт ме није изненадила. И у смрти је остао доследан, није жив хтео да се преда непријатељу у руке."

УПОЗНАЈМО НАШЕ МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

КРУШЧИЦА

ЗА ВРЕМЕ ОКУПАЦИЈЕ И ПОСЛЕ РАТА

Окупацију Крушчице извршили су 14. IV 1941. године наоружани културбундовци из Беле Цркве.

Успоставили су окупаторску власт и наредили, под претњом смрти, да сви који имају оружје морају га донети и предати. Већи део оружја је предат, а мањи део није. Одредили су и таоце села.

Пре напада на СССР у селу је била стационирана једна већа немачка војна јединица.

Добар део активиста села по доласку Немаца повукао се у илегалност од којих се један део вратио, а много познатији комунисти нису се више вратили (Сава Мунћан, Жарко Златар и др.).

Окупацију села дочекало је седам чланова КПЈ. СКОЈ се омасовио у првим данима окупације и бројао је 11 чланова.

По директиви чланови КПЈ и СКОЈ-а прикупљају оружје и муницију, а СКОЈ је био организован на принципу група (од три члана).

Сава Мунћан до своје погибије био је у непосредној вези са селом и на тај начин руководио је радом активиста.

Тада су формиране и три групе од по пет чланова које су биле наоружане. Ове групе су касније биле распуштене.

Под непосредним руководством Саве одржан је августа 1941. године партијски састанак на којем се расправљало о наредним задацима комуниста и осталих активиста и симпатизера.

У то време из Банатске Суботице у село на службу је премештен поп Николић Ивица. Као члан КПЈ активно учествује у даљем раду КПЈ села и прикупља прилоге за покрет. Као такав био је затворен и са Аде успео је да побегне за Србију где буде убијен од домаћих издајника.

Поп Ивица Николић члан КПЈ

После погибије Саве Мунћана сву активност за овај крај па и село на себе преузима Жарко Златар „Јернеј".

Под руководством партије у селу се радило на придобијању симпатизера за борбу против окупатора.

Скојевска организација одустала је од дизања у ваздух гараже са камионима и топовима у дворишту Шинжар Леке због репресалија које би Немци за ову акцију извршили над становницима села.

Сви младићи у рано пролеће 1942. године отерани су на присилни рад код немачких породица.

У рано пролеће 1942. године обезбеђене су базе за илегалце из села и других места овог краја.

Тако је у току 1942. године, по речима Живков Славка, Крушчица била стециште илегалаца овог нашег краја (Дејан Бранков, Анђа, Власта и други). Илегалци су често мењали базе какo не би били откривени, што говори да је тада било више база у селу. Илегалци су у току лета имали базе у пољу нарочито у „Крајњи поток", где им је од симпатизера дотурана и храна.

У току 1942. илегалци су се пребацили једно време у шуме данашње СР Румуније, а у јесен опет вратили у Крушчицу, тако да је у зиму 1942/43. године село било стециште и прихватилиште илегалаца.

По формирању Јужнобанатског одреда Жарко Златар „Јернеј" постао је политички комесар.

Крајем фебруара 1942. године извршена је провала у овом делу Баната од стране издајника Ракитован Мите, који је често као активиста долазио у Крушчицу и упознао добар део активиста. Са Шпилеровим агентима дошао је у село и отпочео је хапшење комуниста и њихвоих симпатизера које је издао Ракитован. Тада је ухапшено и подвргнуто тортурама Шпилеровим 22 Крушчичана а нарочито је и посебно мучена жена Златар Перса над којом су примењиване посебне тортуре које је храбро издржала. У овој акцији агената Шпилера херојски је погинуо и Жарко Златар, први политички комесар Одреда.

После погибије Жарка и масовног хапшења чланова КПЈ, СКОЈ-а и симпатизера, владала је стрепња међу осталим активистима, који су из предострожности за животе често спавали код рођака, пријатеља или у пољу.

Хапшење и погибија Жарка Златара имало је утицаја на даљи рад, који је делом био обезглављен и мало ослабљен, јер главни носиоци тог рада су затворени или погинули.

Немци су знали да је Крушчица комунистичко легло те су у пролеће 1943 године у сред села сместили полицијску станицу, а граничне јединице испред своје зграде, у самом центру, ископали су бункер који су оградили бодљикавом жицом.

По својим неделима, тортурама био је познат подофицир Рајман.

Месна организација Црвеног крста активно је помагала партизане јер је од сакупљених пакета намењених заробљеницима добар део одвајала и упућивала у Одред.

Партизански одред извршио је 16. октобра 1943. године напад на граничну стражу у сред села којом приликом је погину један Немац и један партизан.

Почетком 1944. г. у зиму део Одреда био је смештен у Крушчици.

Маја 1944. године омасовљена је партијска организација.

У другој половини 1944. године скојевци и напредни омладинци села вршили су диверзије (сечење телефонских стубова) и лепили плакате и на писаћој машини штампли текстове у којима се народ позива на диверзије и саботаже.

У селу је био оформљен и илегални Народно-ослободилачки одбор који је имао врло успешне акције и богат рад

Осећала се скора пропаст фашистичке Немачке а село је ослобођено 1. октобра 1944. године око 13 часова од стране јединица СССР.

Након ослобођења један део омладинаца добровољно се пријавио за борбу а око 150 је мобилисано у јединице ЈНА.

Након ослобођења формиране су све друштвено-политичке и друштвене организације које су својим радом наставиле и помагале обнову и изградњу земље.

Фудбалски клуб „Ратар" одмах је организовао утакмице а и укључио се у организовано такмичење у којем се и до данас такмичи успешно у Јужнобанатској „Б" лиги где је тренутно на другом месту. Фудбалери су одмах по ослобођењу сами набављали опрему у којој су наступали.

Тако су мештани наставили изградњу социјализма и боре се за развој самоуправног социјализма, као и на развијању социјалистичких односа на селу, на њима својствен начин.

Светозар Тодоров

Социјалистичка Република Србија · А.П. Војводина · ИСТОРИСКИ АРХИВ · Бела Црква

ЕКСКУРЗИЈА НАШИХ УЧЕНИКА

„ЦРВЕНИ КАРАВАН"

Сваке године, са наступом пролећа, омладинци из целе земље учествују у једној од својих масовнијих акција — у акцији „Црвени караван". То је масовна посета омладинаца из целе земље Кумровцу, родном месту друга Тита.

Овог пролећа су ученици белоцркванских средњих школа кренули на пут дуг 1500 км, пут братства и јединства. 23. априла, рано ујутро, два аутобуса пуна ученика кренула су ка свом циљу. Уз песму, причу и шалу километри су брзо пролазили. Поподне је караван стигао у Загреб, а предвече у Кумровец. Спомен-дом другу Титу, изванредно укомпонован у амбијент малог загорског села, први је циљ на који стижемо. Лепо архитектонско дело даје пробуђеној природи нову димензију. Унутрашњост Дома такође је изванредно уређена. У малој биоскопској сали гледали смо филм о животу и раду друга Тита. Овде се мора чекати на ред да би се филм видео.

У овом месту друг Тито је провео први део свога живота, своје детињство, у малој загорској кући коју смо посетили. Она је тако ниска да се и таваница може додирнути, а на мештај је неизмењен од времена када је Тито живео у њој.

Мирноћа и чистоћа преовлађују пределом. Кажу, место идеално за писца.

Пут нас даље води до споменика Матији Гупцу. Ученицима није био довољан само поглед на великог сељачког вођу хрватског народа, већ су и додиривали његове хладне металне скуте. Осећамо дах прошлости, историја живи пред нама.

Пренећиште нас је чекало у Загребу. На тераси хотела, заједно смо са ученицима Економског центра из Смедерева. Уз хармонику, кола и песму, потврђујемо братство и јединство.

Ујутро, после доручка, посетили смо Загребачки велесајам. Препуни смо утисака. До повратка у Белу Цркву остала је још једна посета — Јасеновцу. Сећање на стравичне догађаје који су се за време другог светског рата овде збили, испунили су мисли омладинаца. Песма и шала остали су негде на путу, испред овог страшног нацистичког логора у коме је стотине хиљада људи, жена и деце изгубило своје животе. Оно што смо чули о овом логору сада смо и видели. Филм о нацистичким зверствима у логору дубоко нас је потресао. Дрвени маљ, ножеви и други предмети којима су наши људи убијани, опипљиви су докази о једном тренутку када су неки људи престали да буду људи, доказ су једног историјског раздобља чије понављање ми нећемо да дозволимо.

Циљ екскурзије је остварен. Видели смо много. Пуни утисака вратили смо се у наш град. Дивна је наша земља, дивни су наши људи, величанствена је наша историја.

Зденко Хлавачек

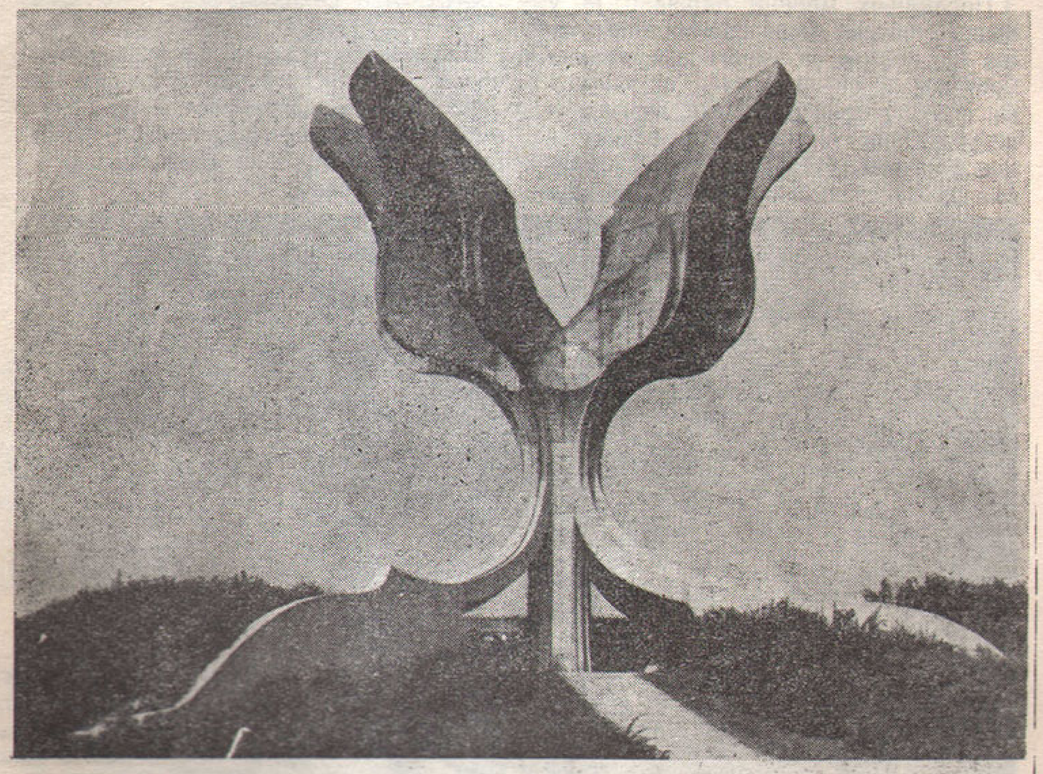

Учесници „Црвеног каравана" посетили су Јасеновац — велику опомену човечанству на нацистичке злочине

МОСТ НА НЕРИ ДОКАЗ САРАДЊЕ СА ПРИПАДНИЦИМА ЈНА

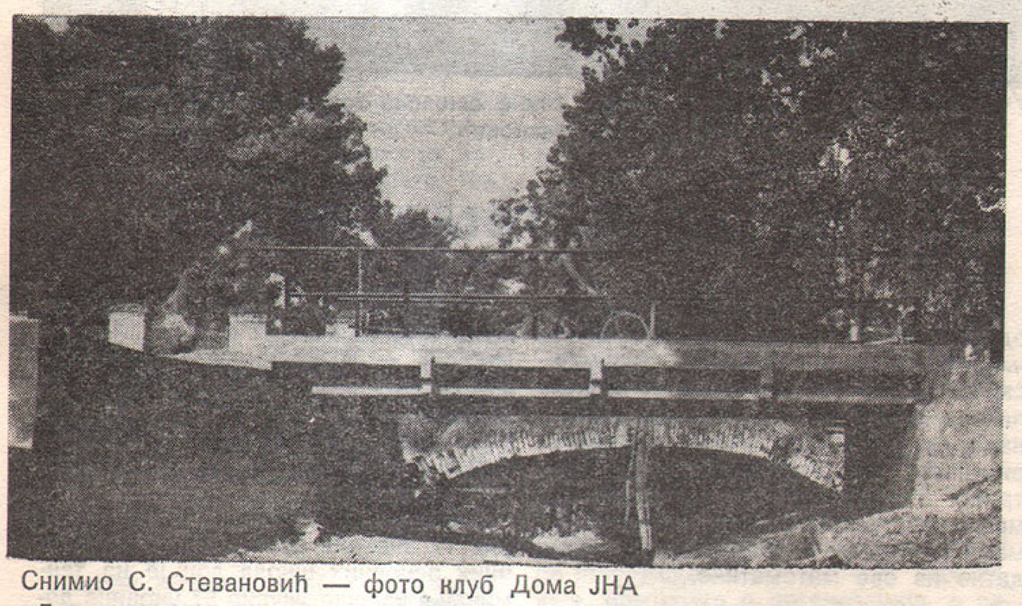

Снимио С. Стевановић — фото клуб Дома ЈНА

Да се годинама развија плодна сарадња између мештана белоцркванске општине и припадника гарнизона ЈНА, доказује и новоизграђени мост на Нери, којег су подигле инжињеријске јединице Петра Ђога.

Бетонски мост преко Нере омогућује нормалан прилаз Караули и великом комплексу ораничних површина Пољопривредног комбината „Јужни Банат" из Беле Цркве уз југословенско-румунску границу.

Вредност радова на изградњи моста износила је 300,000 динара.

Сигурно је да је ово само један од примера успешне сарадње, која се развија и у свим осталим областима друштвеног живота.

Владимир Бранков

прослава првог маја започела бакљадом

Горе ватре, пламте наша срца — Празник је рада 1. мај

Козарачко коло — врхунац весеља

Вече уочи Првог маја центар нашег града био је осветљен многобројним бакљама и логорском ватром испред Дома извиђача. И старо и младо изишло је на улице, испунило парк. На свечаној трибини одржано је неколико пригодних говора о предстојећем међународном празнику, а затим је почело народно веселе.

Нажалост, било је и неких недостатака и пропуста који су могли да буду избегнути. Одзив грађана могао је да буде и бољи, јер је то празник свих радних људи, а не појединаца и омладине. Што се тиче лошег озвучења, ту скоро да и нема оправдања, оно је морало да буде боље.

Ипак, без обзира на то, осећало се радосно, ватрено расположење присутних, које је достигло кулминацију у козарачком колу, које се играло тако полетно да се није обраћала пажња на варнице које су пштале из распламсале логорске ватре која је осветљавала ведра лица извиђача, омладинаца и војника који су, играјући коло, са заносом певали речи партизанских песама.

Драган Бискупљанин

Фото-клуб Дома ЈНА

Логорска ватра испред Дома извиђача

СВЕЧАНОСТ У САЛИ РАДНИЧКОГ УНИВЕРЗИТЕТА
ПРИЈЕМ ПИОНИРА У ССОВ

На Дан младости у сали Радничког универзитета у Белој Цркви одржана је пригодна свечаност. 280 пионира је из руку Пере Ђорђевића, председника ОК ССОВ Бела Црква, примило омладинске књижице као и значке ССО Југославије.

Радост је и црвенило на лицима свих била изузетна баш као и црвени каранфили добијени за ову изузетну прилику.

Рецитаторска секција Гарнизона и Гимназије одржала је пригодан рецитал. Тема овог рецитала је: — Друже Тито, ми ти се кунемо.

Р. С.

у слици и речи

Такмичење најмлађих у саобраћају

Постројене екипе вртића из наших насељених места на свечаном отварању

Мало треме и много нестрпљења пред старт трке

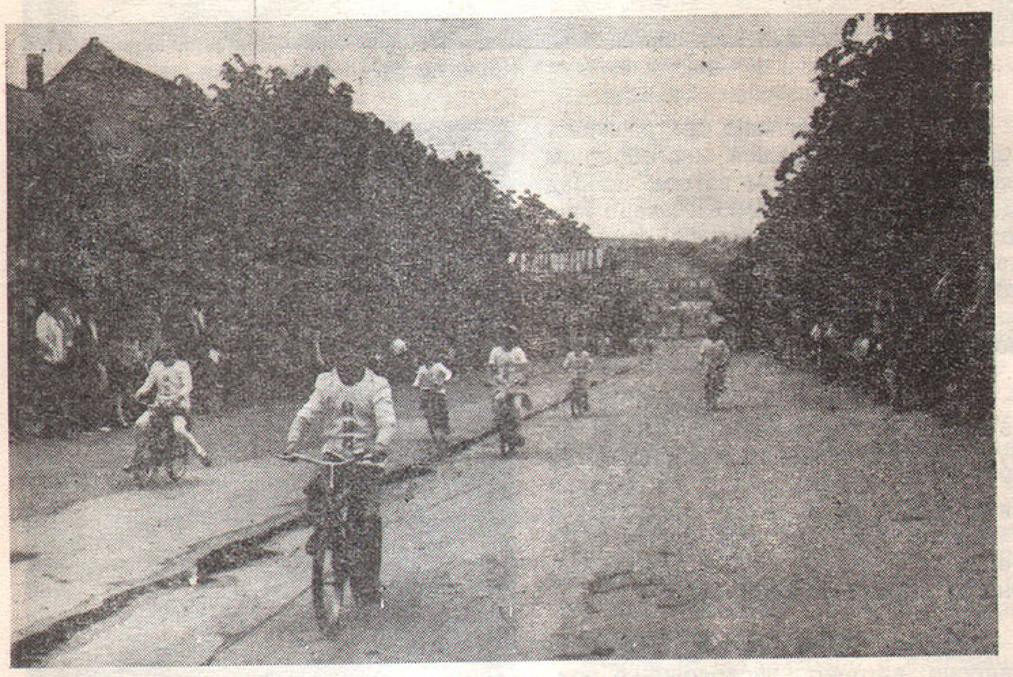

У пуном замаху са жељом да први прекине врпцу на циљу

Веома успело такмичење наших најмлађих у познавању саобраћаја и у спретности радознало и са одушевљењем посматрало је мноштво Белоцрквана. Жеља је свих нас да таквих такмичења буде што више.

На слици лево: Све је по пропису, знак „СТОП" подигнут је само за фоторепортера.

Фото-клуб Дома ЈНА

Успеси наших најмлађих

Ученици наших школа са територије општине Бела Црква укључени у разне секције по школама постижу из дана у дан све запаженије резултате и успехе. Такмичарски дух је последњих месеци извео многе ученике пред нашу јавност. Готово да и нема значајнијег догађаја у нашој ко муни а да у њој нису узели удела и ученици наших школа. На академијама, прославама и другим јавним приредбама у општини све су запаженији школски хорови, рецитаторске гру пе, фискултурне, драмске и друге сек ције ученика.

Последњих месеци одржано је у нашој општини више разних такмичења на којима је учествовао велики број школа са групама и појединцима који су приказали шта знају и умеју. Поред такмичења у оквиру и под паролом „Наука младима" на којем су се огледали најбољи ученици биолози, хемичари, физичари и географи, ту су и такмичари из познавања саобраћаја и математике.

На такмичењу из познавања саобраћајних прописа за ученике прво место ове године заузели су ученици ОШ „Жива Јовановић" из Беле Цркве и тиме се пласирали за даље, Покрајинско такмичење.

Клуб младих техничара поделио је већи број диплома. Највећи број диплома освојили су ученици ОШ „Ж. Јовановић" и то у оквиру бродотехничкограђевинарске, ракетне и електротехничке секције.

Саобраћајно такмичење најмлађих, које су извели припадници дечјих вртића из Беле Цркве и околних села, имали су прилику да посматрају прошле недеље грађани Беле Цркве у Улици 1. октобра.

Хор ученика О. Ш. „Жива Јовановић" учествовао је на Свечаној академији уочи 1. маја

Ученици прате с пажњом програм „Јавне школске говорнице" при О. Ш. „Жива Јовановић"

напред математичари

Да је математика важна, знало се од давнина али ни до данашњих дана њена важност није умањена. Знају то сви наши ученици почев од основаца па све до студената. Поготову данас када се у школама учи и модерна, она „нова" математика. На њене оштрице „посекло се" до сада, поред малишана, још и велики број тата и мама кад им деца добију домаће задатке из ове математике.

Но, то не значи да наша деца не могу да је савлађују. Напротив... Они најбољи одржали су дана 27. III ове године такмичење у оквиру основних школа са територије општине Бела Црква почев од V — VIII разреда. На такмичењу су били ученици основних школа из већине подручних места.

Прву награду освојили су ученици: Дундерић Надица VI р. ОШ „М. Стојановић" — Врачевгај, Милановић Мирољуб VII р ОШ „Ж. Зрењанин" — Б. Црква, Путник Анание VI р. ОШ „М. Садовеану" — Гребенац, Рашковић Србислав VIII р. ОШ „Ж. Јовановић" — Бела Црква.

Другу и трећу награду поделило је још 17 ученика ових и других подручних основних школа док је на такмичење изашло укупно 57 ученика доказавши тиме да је и математика омиљен предмет вредних ученика.

Првопласирани ученици VII и VIII разреда стекли су право на даље, Покрајинско такмичење, а од Друштва математичара, физичара и астронома добили су дипломе као признање за постигнут успех и рад.

В. Б.

Социјалистичка Република Србија - АП Војводина ИСТОРИЈСКИ АРХИВ Бела Црква

Поводом Титових јубилеја нова школа у Гребенцу

Свечаном отварању осмогодишње школе присуствовали су другови Миша Лазић, изасланик Покрајинског секретаријата за образовање, науку и културу, Александар Васић, члан Савета Покрајине као и многи други јавни и друштвени радници општине Бела Црква.

Осмогодишња школа у Гребенцу је прва школа ове врсте која се у белоцрквanској општини изградила после пуних 86 година. Али, без обзира на то, задовољни смо што је овај објекат отворен баш у време када славимо значајне јубилеје свих наших народа и народности, 85-рођендан друга Тита и 40-годишњицу доласка на чело наше Партије.

Савремена основна школа је отворена — велики празник у Гребенцу

Инвеститор је Самоуправна интересна заједница за опште образовање општине Бела Црква, а средства су конструисана сопственим учешћем од 3 милиона и кредитом у висини од 5 милиона од Самоуправне интересне заједнице за опште образовање Војводине.

Кредит се враћа од самодоприноса који је уведен за 10 година у висини од 4 одсто од личних доходака и 10 одсто од пољопривреде.

Овај савремени објекат има 1260 квадратних метара а састоји се из 6 учионица, три кабинета, фискултурне сале и осталих попратних објеката.

Интересантно је поменути да је школа опремљена новим намештајем који је купљен средствима од продаје старог материјала.

Мора се поменути да ово није једини објекат ове врсте, јер је Средњорочним планом развоја општине 76-80 година предвиђено да се изграде и Осмогодишња школа у Јасенову и Грађевински центар за усмерено образовање у Белој Цркви.

Владимир Бранков

Успела филателистичка изложба „Тито, револуција, мир“

Богатство и комплетност тема задивљује

— Све похвале организаторима изложбе

Никада до сада у Белој Цркви није приређена оваква филателистичка изложба, као ова, друга по реду, Филателистичког друштва из Беле Цркве, која је организована у част Титових јубилеја под називом: „Тито — револуција — мир“.

У великој сали Градске читаонице изложбу је отворио Владимир Мијин.

На веома укусно и специјално за ову прилику изграђених паноа, на 42 табле величине 1,00 x 0,70 метара са по шест листова, изложено је неколико хиљада марака, коверата, писама.

Теме су веома разноврсне, али све у знаку и складу Јубилеја коме су посвећене. Тако на пример, први део изложбе маркама приказује све конгресе наше Партије, Тита на маркама, револуцију, мир, самоуправљање, изградњу социјализма, несврстаност. и знаменити људи Југославије на марама, па комплети марака Уједињених нација (сва издања у Женеви и Њујорку).

Целину изложбе чине и други значајни комплети као што су: претфилателистичка писма из периода 1840. — 1860. године која су писана старославенском азбуком, затим коверти са маркама и жиговима „првог дана“, пригодни коверти и жигови, географске карте на маркама, флора и фауна Југославије и других земаља.

Занимљивост изложбе чинили су и специјалитети покрајинских издања Босне и Херцеговине и Хрватске, као и филателистичке целине — картони „првог дана“ које издаје Поштанска управа Савезне Републике Немачке.

Како каже Аурел Марила, од 40 чланова, колико броји ово друштво, на овој изложби могле су се приметити само збирке деветорице излагача, што значи да и остали чланови, који се нису појавили на овој изложби, располажу богатим збиркама.

Излагачи на овој изложби су: Аурел Марила, Владимир Кастељанов, Душан Шорак, Јожи Ђак, Ђурица Тодоровић, Бранислав Јорговић, Антон Пагач, Бранислав Вранеш и Александар Ралев — Аца, ученик основне школе и најмлађи члан Друштва.

За шест дана (од 22—28. маја), колико је била изложба отворена, исту је посетио велики број грађана, омладинаца, међу којима су многи који мало знају о интересантностима и занимљивостима које пружа овај хоби. То се најбоље може видети из скоро испуњене књиге утисака, у којој се посетиоци врло ласкаво изражавају, пре свега о организацији, а затим о богатству збирака и ономе што се из њих може видети, а многи изражавају жељу да постану чланови овога Друштва.

За успех ове изложбе Управа Друштва захвална је Самоуправној интересној заједници за културу која ју је материјално помогла, као и неке радне организације ове општине.

Стојче Соколовић

Општинско и регионално такмичење у пружању прве помоћи

7. маја у Белој Цркви одржано је такмичење чланова подмлатка у пружању прве помоћи, које је окупило велики број градске и сеоске омладине. Сви они прошли су предходно кроз течајеве прве помоћи, како у школама тако и у радним организацијама. Ујутру у 9 часова екипе су биле постројене пред зградом Црвеног крста, спремне да учествују у овој манифестацији, која је, прославом четрдесетогодишњице доласка друга Тита на чело КПЈ, добила још већи значај. Екипе су, зависно од извучених редних бројева, одлазиле на теренске задатке. У овом практичном делу требало је збринути повређене, који су се налазили у зградама Извиђачког дома и Гимназије „Сава Мунћан“. Све екипе биле су веома добро припремљене, тако да је збрињавање рана и повреда завршено у минималном временском року. Са места где су се налазили, повређене је требало пренети носилима у импровизовану болницу која се налазила у Дечијем парку. Ту су сумирани резултати практичног дела а такође извршено је и практично оживљавање на лутки „фАНТОМУ“. Медицинско особље Дома здравља и Болнице, које је сачињавало комисију овог такмичења, сумирало је резултате и после другог дела такмичења прогласило две победничке екипе. Прво место у групи омладинаца освојила је гимназијска екипа III разреда, а прво место у групи чланова подмлатка освојила је екипа Основне школе „Жарко Зрењанин“.

Са отварања општинског такмичења у пружању прве помоћи

Већ недељу дана касније, 15. маја, у Ковину је одржано Регионално такмичење прве помоћи на којем су учествовале и две победничке белоцрквanске екипе. На Регионалном такмичењу учествовало је 16 екипа и то из општине Вршац (две), Ковин (две), Панчево (пет), Ковачица (три), Алибунар (две) и Бела Црква (две). Пре почетка такмичења свим учесницима упућен је поздравни говор домаћина. Такмичењу је присуствовао велики број чланова подмлатка и омладине Црвеног крста а такмичило се укупно 96 такмичара. Због

Првопласирана екипа Гимназије

кишног времена тестирање је извршено у кабинету Основне школе „Ђура Јакшић“. Све екипе одговаралe су и практично обрадиле исти тест питања из оживљавања, бесвесног стања и крварења. Око 13 часова извршено је постројавање и свечаном поворком екипе су пошле у ковинску Гимназију „Бранко Радичевић“ на практичан део такмичења. У школском дворишту, на травнатим полигонима импровизовани су пожари и експлозије, а екипе су спретно и брзо спасавале повређене и пружале им прву помоћ. Ту, на лицу места, комисија је бодовала екипе и оцењивала знање и сналажљивост учесника. После практичног дела, Културно-уметничко друштво из Ковина забављало је своје госте сплетом народних игара.

Тако су такмичари весели и нестрпљиви дочекали проглашење победника, који иде даље на велико Зонско такмичење у Сомбор. Прва омладинска екипа, је екипа Качарева, општина Панчево, а прва екипа чланова подмлатка је екипа основне школе из Панчева.

Конкуренција је била велика, све екипе показале су веома добре резултате и, што је најважније, интересовање и спретност у првој помоћи, која је неопходна сваком човеку у савременом животу. Један од главних чинилаца овог такмичења је и велика масовност такмичара и организатора, како пионира и омладинаца тако и радних и политичких организација.

У Белој Цркви Црвени крст ради већ дуго година и постиже веома захвалне резултате на том пољу. Надајмо се да ће своју традицију и васпитну улогу и даље неговати.

Биљана Бадрљица

Нови наставни програм отварање нових видика

Једна од мало коришћених метода у стицању нових знања у настави на територији наше општине је учење уз рад у савременом технолошком систему, које постепено постаје наша стварност.

Све више младих укључује се у производни рад. У производњи још увек се наилази на неразумевања но питање је времена када ће се нови начин учења и свестрано прихватити.

Да би се сазнања проширила и у домену технолошких система којих нема на територији општине, то је актив наставника основа технике и производње — новог наставног предмета, носиоца коренитих промена у образовању, још почетком наставне године својим планом рада предвидео научну наставну екскурзију која се ових дана изводи са циљем упознавања технологије добијања метала, вештачких ђубрива и производње електричне енергије.

Ова тродневна екскурзија на релацији Бела Црква, Смедерево, Мајдан пек, Неготин, Кладово, Доњи Милановац, Велико Градиште, Пожаревац, Бела Црква, треба да омогући не само сазнања о металуршким комбинатима, већ и сазнања о обичајима, историјским и културним споменицима као и шира туристичка сазнања, а такође и омогући размену искустава међу омладином која већ стиче сазнања на овај начин и омладине која се тек ове године укључује у овакав савремен вид образовања.

Р. Ј.

ПРВА СРЕДЊА ШКОЛА У БЕЛОЈ ЦРКВИ

наставак

Ради целине изложићемо на крају податке о оснивању Државне грађанске школе и Државне реалне гимназије у Белој Цркви.

14. августа 1871. године Војна команда Темишвар под бр. 891 и прес. бр. 51 одобрила је Магистрату Војног комунитета оснивање четворо разредне државне грађанске школе у Белој Цркви, и наредила попуну наставног особља путем конкурса, доставила наставне планове и доделила новчану помоћ за три месеца — до краја године у износу од 4.500 форинти ради опскрбе школе и набавке потребног инвентара. 8. новембра 1871. године наредила је премештање наставног особља из досадашње главне немачке школе у грађанску, тако да је тога дана школа отпочела са радом. Школа је смештена у згради војно-граничарске пуковске школе која је изграђена 1867. године а престала је са радом 30. јула 1871. године. Међутим, грађанска школа је због разних недостатака, а посебно у наставном особљу, престала са радом септембра 1875. године.[10])

Према наређењу Генералне команде Темишвар бр. 4047 од 20. августа 1868. године, Магистар Војног комунитета и Команда 14. српско-банатског граничарског пука у Белој Цркви, заједнички су поднели крајем 1870. године молбу Ратном министарству у Бечу ради оснивања троразредне реалне гимназије у Белој Цркви. 1873. године Министарство просвете угарске владе објавило је одлуку цара о отварању осморазредне реалне гимназије у Белој Цркви. Тако је гимназија отворена по одлуци цара (бившег граничарског суверена) у знак видног признања становништву тога краја за учињене граничарске заслуге.

18. априла 1873. године дошао је у Белу Цркву угарски министар просвете као извршни орган те цареве одлуке и о томе обавестио грађанство.[11]) вези тога потребно је још додати да зграда у којој је смештена државна реална гимназија сазидана још 1867. године за граничарску пуковску школу, са прикупљеним финансијским средствима и прилозима свих граничарских општина на територији 14. српскобанатског-граничарског пука. Међутим, после расформирања Границе (манифестом од 8. јуна 1871. године подручје је прикључено Угарској), зграда је предата угарској влади — ресору Министарства просвете у просветне сврхе, а Имовна општина бившег 14. српскобанатског-граничарског пука која је тада основана у Белој Цркви, тражила је од министарства надокнаду за трошкове изградње у износу од 25.706 форинти. Министарство просвете је одбило овај захтев, настао је спор, а Министарски савет одбио је жалбу Имовне општине. Према томе, све граничарске општине заједно са Имовном општином дале су доприносе за изградњу, а Имовна општина је још поред тога обезбедила и потребан намештај, тако да је 1. октобра 1875. године било свечано отварање државне реалне гимназије у Белој Цркви.[12])

Р. Штегер

6) Фонд Војне границе:
Акт Магистрата бр. 3728/1869.
7) Акт Магистрата бр. 1631/1871.
8) Акт Магистрата бр. 40/1871.
9) Фонд Војне границе:
Акт Магистрата бр. 3401/1871.
10) Акт Магистрата бр. 3509, 3510, 4310, 4288, 4714 и 4866/1871.
Фонд Угарске управе (Истор. архив Бела Црква)
11) Акт Магистрата бр. 3078 и 3728/1869. и 2412/1871.
Акт Магистрата бр. 1986/1873.
12) Фонд Имовне општине бив. 14. срп. бан. гран. пука Б. Црква (Истор. архив Б. Ц.)
Мин. просвете бр. 19560/1884.
Акт. Имов. општине бр. 642/1884., број 795/1885.
Министарски савет број 42803/1890.
Акт. Имов. општине бр. 60/1890.
У згради граничарске пуковске школе после њеног укидања прво је смештена Држав. грађанска школа, а после ње Државна гимназија. Данас је то зграда Гимназије „Сава Мунћан" у Белој Цркви.

Такмичење у ракетном моделарству

У част прославе Титових јубилеја и Дана победе, 9. мај, Аеро клуб „Живица Митровић" у Белој Цркви одржао је такмичење у ракетном моделарству. Од 6. до 8. маја одржан је теоријски и практични течај са 20 учесника.

Такмичење у дисциплини — Ракете са падобраном дужина трајања лета — одржана је на старом аеродруму.

Од 9 такмичара најбоље време су постигли: 1. **Јуришић Милан 567„ 2. Јовановић Брана 301" 3. Бадрљан Срђан 280" и 4. Пејаковић Зоран Срђан 280" и 4. Пејаковић Зоран 248"**. Остали су постигли време од 60 до 152" (секунди).

Према оцени руководиоца течаја Јордана Ковачевића, члана државне репрезентације у ракетном моделарству, постигнут је врло добар успех у овој дисциплини.

В. Пејаковић

ПОСЕТА ШКОЛСКОМ ЦЕНТРУ ВЕЗЕ У БЕОГРАДУ

Један дан у војничком строју

24. априла 1977. год. ученици Гимназије „Сава Мунћан" посетили су Школски центар везе у Београду и тиме вратили су посету коју су ученици ове војне школе извршили 20. новембра 1976. године. На овај начин продужава се сарадња и учвршћује пријатељство наших двеју школа.

Дочек који су припремили питомци и њихови предавачи ученицима и професорима наше Гимназије био је веома срдачан. Одмах по доласку посетили смо музеј везе у историјском кабинету школе, где смо се упознали са развојем везе оружаних снага СФРЈ и развојем школства рода везе од његових првих зачетака у НОР-у до данашњих дана, од обуке на тастеру и зујалици до обуке на најсавременијим уређајима везе. Ту нам је приказан краћи филм о животу и раду питомаца од устајања до повечерја и упознати смо са радом Омладинске организације као и са низом других детаља из богате активности припадника СЦВ. После тога посетили смо зграду у којој станују питомци и школску зграду где нам је био приказан већи број одлично опремљених кабинета: кабинет радио-релејних и телефонских уређаја, кабинет за обуку радио-телеграфиста, кабинет за обуку телеграфиста на телепринтерима и друге.

По завршеном обиласку одигране су пријатељске спортске утакмице: у малом ногомету, кошарци, одбојци, стоном тенису и шаху. Време које је остало од нашег одласка провели смо са питомцима уз песму и игру. У име предавача и питомаца СЦВ капетан Аврамовић нам се захвалио на посети и изразио жељу да се наше пријатељство и даље развија и учвршћује а за успомену на ову нашу посету предао нам је књигу „Оружане снаге у СФРЈ".

У име ученика и професора Гимназије „Сава Мунћан" професор Живковић Зоран се захвалио на изванредном пријему и позвао наше домаћине у узвратну посету за Дан школе наше Гимназије.

Пријатељство наших двеју школа се и даље развија дописивањем и сусретима којих ће сигурно бити још много.

Невена Стефанов

БИВАК ИЗВИЂАЧА

Првомајске празнике провели у природи

Извиђачи Одреда „Жарко Зрењанин-Уча" из чета „Спартак" и „Жива Јовановић" обележили су на својствен начин празник рада, Први мај. Око четрдесет дечака провело је дане празника у природи, поред реке Караш. Многим младим извиђачима ово је било прво логоровање, прво упознавање са извиђачким животом у природи. Извиђачке активности, спортска такмичења, песма, игра, шала, логорска ватра, учинили су им првомајске празнике лепшим.

Логор су посетили и старешине ЈНА, са којима су извиђачи одиграли фудбалску утакмицу.

Док је младим извиђачима, ненавикнутим на дужи боравак у природи, повратак кућама био најдражи, дотле су старији жалили што је време тако брзо прошло.

Зоран Д. Пешић

Основци фотографи на путу ка успеху

ТРУД КОЈИ СЕ ИСПЛАТИ

Крајем прошле године, 15. децембра, основана је у Основној школи „Жарко Зрењанин" фото-секција која данас броји 25 чланова. Секцијом руководи наставник **Кнежевић Милан.**

Ова секција сарађује са фото-клубом Дома ЈНА. Представници клуба одржали су течај за чланове фото-секције који је успешно завршен, а ученици су добили дипломе. Сарадња је проширена и на **ФК „Раднички"** и Театар **„Жарко Васиљевић"**. Припрема се израда паноа са фотографијама играча **ФК „Раднички"**, а за Театар **„Жарко Васиљевић"** чланови секције израдили су пано за премијеру комада **„Столица која се љуља"**.

Иначе, чланови раде у малој лабораторији коју је школа опремила апаратуром за израду фотографија, а фото-клуб Дома ЈНА фотографским материјалом, тако да је фото-секција успела да се осамостали. Од фото-клуба Дома ЈНА секција је добила и диплому за успешан рад на популаризацији фотографије и фотоаматеризма.

Чланови фото-секције приредили су две изложбе, обе веома успеле. Тема прве је био рад фото-секције, док су се на другој јавили разни мотиви природа, школа, град, радне акције. У раду секције посебно се истичу **Симоновић Ненад, Стојковић Радмила, Николић Љиљана и Стојковић Сима** који ће учествовати на општинском такмичењу у фото-техници.

За успешан рад фото-секције веома је заслужан и капетан **Миломир Николић.**

С. Гроздић

ОДМЕТНИЦИ

Кратак садржај ранијих наставака:

— Страховито потучене и разбијене групе Дражиних четника, плашећи се заслужене казне, вешто измичући руци правде, распоређене у групе очајника, трудећи се да што скупље наплате своје главе... чинили су језиве и крваве злочине над недужним становништвом.

Упадају у кућу старог лугара и убијају га пред очима кћери. Нечасно са њом поступају.

Брзим и ефинасним акцијама УДБ-е ухваћен је лични изасланик војводе Јевђевића. УДБ-а спроводи истрагу.

Аутор текста и цртежа:
Салко Шкријељ

Социјалистичка Република Србија · А.П. Војводина · ИСТОРИСКИ АРХИВ · Бела Црква

Поводом Дана победе

Бициклистички крос пионира и омладинаца

Да би 9. мај 1945. године био Дан победе, морале су се поднети неизмерне недаће, морале су се пролити реке крви наших најбољих синова.

Нама, након 32 године, остаје да им будемо захвални дужници. Сећање на њих је најмањи вид захвалности.

Непосредно после старта

Не можемо заборавити допринос нашег народа и народности који су дали у борби против мрака и злочина.

Ослободилачки рат у Југославији био је саставни део ратног напора антихитлеровске коалиције и значајан допринос том напору. Али је ослонац на властите снаге био опредељујући фактор који је омогућио да рат и социјалистичка револуција буду тако успешни.

У рату и револуцији израсле су све битне друштвене тековине на којима је заснована садашња социјалистичка Југославија.

Епопеја Сутјеске и Кадињаче, Козаре и Козјака, Похорја и Петрове горе историјска је претходница садашњег самоуправног социјализма. Цементирали смо га крвљу. И зато нам је 9. мај, Дан победе, светији. Славимо га и за оне којих више нема. А сада би били очеви. И за Марије и Ане, Олге и Фатиме које би сада мајке биле.

Прослави Дана победе у овој години Титових и наших јубилеја придружио се и СОФК-а Беле Цркве која је организовала бициклистички крос на релацији Бела Црква — Б. Паланка — мост на Карашу — Врачевгај — Бела Црква. Уз одличну организацију и сарадњу са Станицом наше милиције 80 ученика основних и средњих школа, као и осталих омладинаца, учесника кроса, увеличало је празник.

Радомир Милорад — Политовски одржао је предавање о Дану победе и изложио део историје нашег краја из периода 1941—1945. године.

Уводно излагање, као и предају пехара учесницима, одржао је Пера Ђорђевић председник СОФК-е.

Р. С.

Новости из Комерцијалне банке

Шалтери ближи грађанима

Комерцијална банка Панчево поред своје Филијале у Белој Цркви, ових дана отворила је и пословницу у Јасенову, која ће свим банкарским услугама обслуживати не само ово место, већ и околна села као: Гребенац, Дупљају, Чешко Село, Добричево, Суботицу, Парту, Загајицу.

Пословне просторије опремљене су савременим и модерним намештајем и налазе се у згради Месне заједнице (бивше општине), где је за адаптацију уложено преко 650.000,00 динара.

Грађани Јасенова и околних места моћи ће да користе услуге ове Пословнице у штедњи улога (динарских и девизних), у мењачким пословима страних валута, код уплате и исплате свих врста поштанских услуга. Пословница ће обављати и кредитирање пољопривредних произвођача и свих осталих категорија радника, пензионера и других.

Код ове Пословнице грађани ће моћи да отварају и жиро рачуне, да уплаћују порез, струју, да користе чековне уплате-исплате.

Овим потезом Комерцијална банка се знатно приближава грађанима и тиме им омогућује целисходније располагање својим средствима и временом. Сем тога, ова Банка је организовала и службу за вршење уплата и исплата у кућама штедиша, који из разних разлога нису у могућности да дођу у банку и да тамо обаве свој посао.

Према речима директора Филијале у Белој Цркви, у току је предузимање мера за отварање пословнице и у селу Врачевгају, изградња пута Б. Црква Ковин још више оправдава отварање ове пословнице.

Стојче Соколовић

ЈОШ ЈЕДНО ПРИЗНАЊЕ НАШИМ АМАТЕРИМА

На основу одлуке Стручне комисије, кандидати за фестивал фолклорних традиција Војводине у Вршцу који се одржава 11. и 12. јуна 1977. године, а по коначној одлуци Фестивалског одбора, предложене су и групе из наше Општине и то: група певача из Врачевгаја и група играча из Гребенца.

Позиви упућени овим групама су још једно признање овим вредним људима који гаје и негују богате традиције нашег народног стваралштва и фолклора.

Верујемо да ће на Фестивалу достојно репрезентовати своја места и општину у целини као што су и до сада чинили.

Р. С.

Сусрет на радном месту

За узор младима

Ових дана посетили смо Милана Бојата, једног од пионира Металске индустрије „Жарко Златар“ у Белој Цркви.

Топао стисак руку и започињемо пријатно ћаскање. Уз ведро расположење и осмехом на лицу, Милан Бојат почиње причу. Ређају се сећања на минула времена и догађаје. 25. априла 1955. ступио је као млади радник у металску задругу. Одржавао је парни котао. Млад и пун ентузијазма скреће пажњу на себе и бива предложен у Раднички савет Задруге. Исте године ступа у чланство Савеза комуниста. Обавезе и одговорности расту. То му је дало још више подстрека, уздигнуте главе и уз велике жртве крчи пут даљем развоју колектива.

„1961. година“, прича Бојат „била је у неку руку прекретница у мом животу и колективу. Те смо године добили стругове, фрез машине. Послали су ме на специјализацију у Земун, што је за мене било изузетно признање“.

Осмех на лицу Бојата лагано нестаје. Ведро расположење се губи. глас постаје груб. Говорник наш прича о 1963. години и тешкоћама са којима се суочавала сада већ оформљена Металска индустрија „Жарко Златар“. Били су то тешки дани. Технологија је неразвијена, стручни кадар недовољан. Лични дохоци били су минимални иако се и недељом радило. И службеници су радили у производњи. Добра воља и ангажованост сваког члана колектива надвладала је све тешкоће. 1964. године формира се фонд за набавку нових машина. Са поносом Бојат истиче да је сада у том фонду 900 милиона динара.

Милан Бојат сада одржава машине и израђује све врсте алата. Вредан и поштен радник, а човек пре свега, биран је најодговорније функције у колективу. Био је секретар партијске организације, председник синдикалне подружнице, а за изузетне успехе на послу добио је два часовника као награду. Године му не представљају терет иако је већ одавно у петој деценији. И сада, ако затреба, провешће у предузећу и по шеснаест часова. Вредно је истаћи да је овај вредан радник и два пута настрадао на послу. Први се несрећни случај догодио 1960. када се рушила централа, а другом приликом када је пукла плоча за сечење метала.

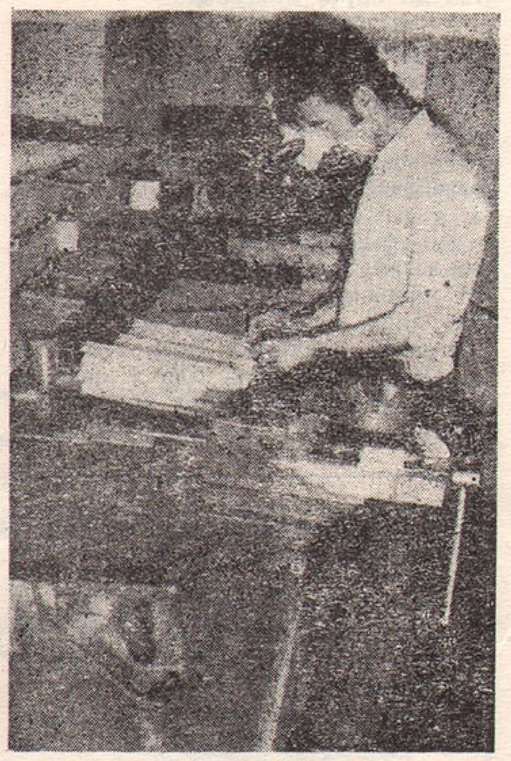

Милан Бојат

И сада, када колектив броји 280 радника, Милан Бојат је увек међу првима.

С. Стефановић

ДА ЛИ ЋЕ ЈЕДНА МОГУЋНОСТ БИТИ ИСКОРИШЋЕНА

Изградња Дома културе у Белој Цркви — само пројекат или стварност?

Младима Беле Цркве биће испуњена велика жеља ако се оствари одлука о изградњи ДОМА КУЛТУРЕ.

Иницијатива за изградњу овог објекта потекла је од нашег СИЗ-а за стамбено-комуналну изградњу. Дом ће бити изграђен на простору између Дома здравља и Гимназије „Сава Мунћан“. Тако би Цвијићева улица постала центар у коме би се одвијале скоро све културне манифестације у граду.

Изградња је требало да започне већ ове године, али је мало вероватно да ће стварно започети. Иначе, изградња ће трајати око три године и одвијаће се у 4 фазе.

Прва фаза обухватиће изградњу „универзалне“ сале за позориште, филм, оперу и балет. Предвиђено је око 450 седишта. Наравно, ту ће се налазити и сви пратећи објекти: шминкерница, гардеробе, помоћне сале за пробе. Испод сале, у подруму, налазиће се котларница за централно грејање.

Друга фаза обухвата изградњу дан синг сале, тј. сале за игранке и велике терасе на спрату, док ће у приземљу бити ресторан и у подруму куглана.

Трећа фаза изградње односи се на велику спортску салу за мале спортове. У подруму ће се налазити све помоћне просторије: гардеробе, свлачионице, мала амбуланта, купатила, просторије за тренинге итд. Предвиђен је и простор за рад разних клубова и секција — фото, литерарне, кино-секције . . .

У четвртој, задњој фази, градиће се олимпијски базен који ће, предвиђа се, привући многе пливаче и ватерполо клубове са стране.

План ДОМА КУЛТУРЕ је веома леп и рационалан, али да ли ће се реализовати зависи још од многих околности. Млади би радо помогли да овај пројекат постане стварност, јер ако је нешто на добробит свију нас — ми смо ту!

Бранислава Рандељ

— — —

Оком фоторепортера

Опасности вребају

први одлазак у пензију

За неког без значаја, за нас све. ПЛАНТЕКС. Предузеће младости и неискуства, лутања и тражења самог себе на арени бескомпромисних борби понуде и потражње. Продуктивност, квалитет, рокови — с једне стране, правилан однос према раду, међуљудски односи — с друге стране. И још много тога што долази између. Треба све то младост и неискуство да научи и савлада.

У јеку свих тих збивања, опраштамо се од жене која је дала део себе у тој борби, део себе за те младе, да им остане за стално — као успомена. Жена, чији је говор јасан и далекосежан, говор који се не чује ушима већ, очима.

ПЛАНТЕКС. Жене. Младе, лепе, милина гледати. Воле оне да се нашале, попричају. Теме свакодневне. Љубав, деца, школа, ефикасност контрацептивних средстава. Ћути и ради. То је ОНА. Жена која иде у пензију. Мајка међу том децом. Каже неко нешто, погледа у њу и, заћути. Виде, ОНА само ћути и ради. Ако нешто и допре до њених ушију, она се само насмеје и ради даље. Са лица јој се чита: — радите, децо, од нас све зависи. Ми смо ти који стварамо. Квалитет, наша је стручност. Рокови, наша је ангажованост. То тржиште тражи. То се мора. Говор, који се само очима види, кроз лични пример.

Сада више није међу нама. Опростили смо се од ње. Онако, како доликује. Скромно, топло, људски. Сузе. Прве сузе радости и туге. Младост не схвата суштину пензионисања, далеко је то. Схвата растанак, да, то боли. ЊЕ нема, али су остали трагови њеног рада и зноја који као стрелице показују пут којим се стиже до успеха, до циља.

Зато хвала, хвала тетка Разуменки Уремовић за све што нам је дала, да нам остане за стално, да једнога дана и ми, над дођу те године, младима пренесемо то што смо научили, да им будемо и учитељ и мајка.

Р. М. — Хари

Основна школа „Жива Јовановић“ прославила

ДАН ШКОЛЕ

У традиционалном времену расположењу ђаци и радници ОШ „Жива вановић" прославили су Дан школе.

Свечаности је присуствовао и први и дугогодишњи директор Илија Поповић Уводну реч дао је баш тај седи и још увек пун полета човек. После реферата директора школе чланови хора, драмске и рецитаторске секције извели су свој добро припремљени програм који је, као и све друге свечаности у овој години, првенствено био посвећен другу Титу и његовим и нашим јубилејима.

Пре почетка спортских такмичења уручене су дипломе ученицима-такмичарима на школском и општинском првенству.

После поделе диплома одржана су спортска такмичења у фудбалу и рукомету између екипа школе домаћина и екипа ОШ „Жарко Зрењанин", Кусића и Крушћице.

Ј. Девић

писма редакција

ПОВОДОМ ЧЛАНКА

Информација

„КАД СУ И ШИБИЦЕ ПРОБЛЕМ"

У Белоцркванским новинамо од маја месеца на страни четвртој изашао је чланак под насловом „Информација" и поднасловом „Кад су и шибице проблем". Чланак су потписали З. Пешић и Девић.

У поменутом чланку се каже да се шибице продају негде по педесет пара, негде по педесет и пет пара а негде по шездесет пара. Међу осталим продавницама споменута је и продавница „Дневник", за коју се каже да се у истој шибице продају по 60 пара. Међутим, то није тачно. Наиме, у продавници „Дневника" шибице коштају педесет и пет пара и по тој се цени и продају. Међутим, стоји чињеница да врло ретко купци шибица имају код себе пет пара, због тога и продавац у каси нема ситан новац од пет пара. Према томе, ради се о чињеници не поседовања пет пара од стране купца шибице тако и од стране продавца. Због тога купац шибице својом вољом плаћа шибицу 60 пара, а не, како то кажу аутори чланка, да се у „Дневниковој" продавници шибице продају по шездесет пара. Дакле, није све једно кад потрошач својом вољом плаћа шибицу 60 пара, зато што својом кривицом нема оних пет пара преко 50 пара, и кад продавац стварно продаје шибицу по 60 пара, а не по 55 пара. Отуда чланак није конкретан, свестран ни објективан, те да јавно мњење није правилно информисано.

Молим да се овај одговор на поменути чланак објави у наредним Белоцркванским новинама.

Миленковић Мира
продавац у
продавници
„Дневник"
из Беле Цркве

Војник сам и служим војни рок у Ријеци. Радујем се што могу и овде читати ваше новине и упознати се са свим догађајима из нашег краја.

Другарски вас поздравља и жели успех у будућем раду

Поповић Владимир
ВП. 8376/2Б
51002 РИЈЕКА

ооооо

Редакцији се ових дана јавио Озрен М. Радосављевић, стални наш сарадник из Црвене Цркве, аутор вредних текстова из „Историје нашег краја".

Друже Радосављевићу, Ваши текстови су планирани за наредне бројеве.

Захваљујемо на датим текстовима и позивамо на даљу сарадњу.

осврт

у слици и речи

Референдумом до јединствене средње школе — за референдум се изјаснило 100 одсто радника

Фото клуб дома ЈНА

млади пољопривредник - домаћин за углед

Један од најуспешнијих пољопривредника у Крушчици је Милованов Велизар — Виза. Иако није удружени пољопривредник већ само кооперант, он успешно води своје домаћинство.

У младости је одлучио да остане на селу и обрађује и сачува земљу, а није му ни школа баш ишла од руке. И није се покајао. Врло млад се оженио и са својом женом Божицом

Од пољопривредних култура гаје ку куруз, сунцокрет, пшеницу и, уз употребу савремених агротехничких мера, постижу добре резултате: кукуруза 8 мц по јутру, сунцокрета 16 и пшенице 5,5 мц по јутру.

И у сточарству су међу првима у селу. Тове говеда која продају тј. откупљује их ПК „Јужни Банат" из Беле Цркве. У току ове године издали су 6 бикова, а имају још 11. Имају

Велизар-Виза Милованов са благом

је напорним радом током низа година створио оно што сад имају. А имају много.

Набавио је и најсавременије машине, важан услов за савремену обраду земље: два трактора, све прикључне машине, берач за кукуруз. Поред тога и кућа им је лепо уређена, са свим модерним кућним апаратима, а имају и аутомобил који су недавно купили.

и краве, од којих млеко не прерађују већ продају у централу.

Гаје и поврће, нарочито кромпир и краставац, што им опет доноси леп приход.

У разговору са њима сазнали смо да су врло задовољни својим материјалним и друштвеним положајем. Они сматрају да би село и пољопривреда били далеко више унапређени кад би већи број младих остајао на селу.

С. Попов, Б. Шинжар

Социјалистичка Република Србија - АП Војводина ИСТОРИСКИ АРХИВ Бела Црква

међу нама

Скупа цена лаке зараде

Често нека добра замисао, кад се спроведе у дело, поред добрих својих страна донесе и зло. Дуго времена, понесени добрим и практичним странама новог, зло и не видимо, а када га уочимо, онда је већ оставило онима за које је то најмање пожељно - младима.

Ето, такав је случај са монтажним киосцима, уличним продавницама, који су као печурке после кише никли скоро на сваком раскршћу. О сврсисходности ових малих трговина није потребно започињати дискусију. За посленом човеку, а још више запосленој жени, добро дође све где год може да уштеди труд и време.

И све би било лепо и добро да један од најтраженијих артикала у њима нису она мини паковања жестоких пића која, по свему судећи, доносе ангро-профит и произвођачу и трговини.

Да смо смишљено тражили начин да пропагирамо алкохолизам, можда се овога не бисмо сетили. Али, када је у питању зарада, није нам неугодно да се користимо ни најцрњим људ ским слабостима, да им помажемо да се још више развију. Јер — ко купује флашицу вињака од једног децилитра? Да ли то купујемо за кућни бифе? Не! На ову врсту потрошача произвођач и трговина нису ни рачунали. Сви ми знамо ко се окупља око киоска да „тргне" онако с ногу, да се напије за мање пара и времена него што би му било потребно у кафани, и да уз жестоко пиће, у разговору са пајташима, одваљује жестоке речи, без обзира на децу и жене које су дошле да пазаре, без обзира на жене продавачице, често још ученице, које их услужују.

Ружно је и тешко гледати одрасле људе како се наливају тако рећи насред улице, али далеко теже пада помисао **да са пар динара и неки дечак** може да купи исту ту флашицу, стави је у џеп, испије у парку, на игранци, у биоскопу, да би себе охрабрио, да би пред својим друговима и самим собом изгледао одрастао.

И пред овом могућношћу све друго и није тако важно: ни ружне сцене ни ружне речи, ни десетине око киоска разбацаних флашица.

М. П.

Где ћемо да се купамо овог лета?

Ближи се лето и са њиме све радости које оно са собом носи: купање, сунчање, вожње чамцима, пецање... Многи наши грађани већ планирају како ће провести годишњи одмор, али је све теже уклопити жеље и материјалне могућности.

Какви су услови у Белој Цркви?

Бела Црква има велике могућности за одмор, рекреацију и развој туризма, међутим, оне нису довољно искоришћене. Зашто? Да ли је то због навика и небриге грађана или неодговорности одгогорних?

Очигледан пример лошег односа према природи и њеним лепотама је и Белоцркванско језеро. Зар је потребно подсећати како оно изгледа? Без ознака пута који води до њега, без уређених стаза око њега, без уређеног зеленог појаса, без кабина, без платформе за сунчање, без уређене плаже, са зеленом љигавом водом сличној барској, са по обалама разбацаним отпацима.

Било је покушаја да се језеро уреди, његова вода прочисти, али је све то урађено у недовољној мери и непланski, а и оно што је урађено, сваким даном пропада све више.

А о неким стварима морали бисмо да водимо рачуна: вода и сунце су здравље. Други градови, без језера или реке, улажу грдна средства да би им се грађани брчкали бар у базену, а ми имамо и реку и језера, а опет ништа немамо. И стандард наших људи, у просеку, није тако висок да сви можемо на море. А и зашто бисмо, када су нам плаже на домак кућа? Лепо уређена плажа, ресторан где бисмо могли да ручамо, и ето ти јефтиног одмора за наше људе. Да не кажем да је Београд близу, да би се уложена средства брзо вратила, да бисмо могли да запослимо неколико незапослених који ће, уз то, и да стварају нама толико потребан динар.

Лепе су омладинске радне акције на уређењу језера, али недовољне и користе више омладинцима него језеру.

Поред осталог, изгледа да смо заборавили да је ова година проглашена за годину заштите човекове средине и да се у целој нашој земљи предузимају одлучни кораци на том пољу.

А у нашој општини?

Зоран Д. Пешић

МАЛИ ОГЛАСИ

Центар Земуна. Продајем стан: две собе, кухиња, остава, шупа или мењам за мању кућу у Белој Цркви. Понуда и опис.

Олга Каплиј, Угриновачка 4
11080 ЗЕМУН

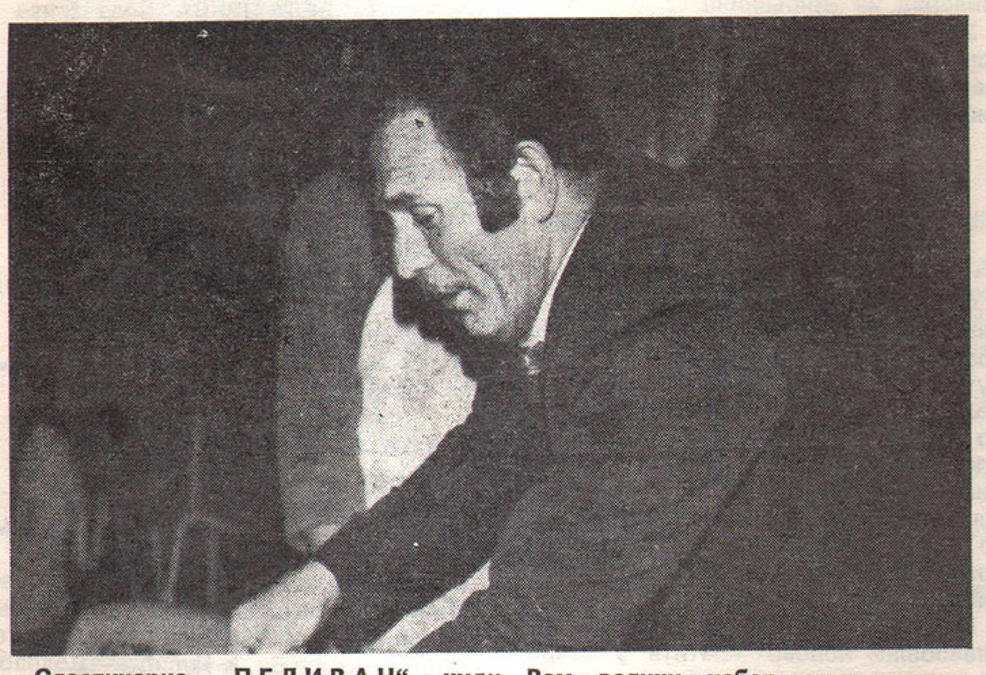

— Сластичарна „ПЕЛИВАН" нуди Вам велики избор свих врста колача, баклава и чувени пеливански сладолед најбољи у граду.
— Квалитет производа загарантован.
— Посетите сластичарну „ПЕЛИВАН".

искре

„БОРБА ЗА СТОЛИЦЕ"

У Врачевгају недавно је приказан филм „Пакленки торањ". Од филма је, пре почетна представе, далеко пакленија била битна за столице са три ноге!

УНИВЕРЗАЛНИ ФИЋА

Врачевгајци су у механизацији пољопривреде отишли један корак даље. Тако један мештанин за „фићу" закачи дрљачу, па дрља ли дрља...

АРМИЈА СПАСАВА

Брда, због канализације ископане земље, нестају са наших улица. Да није Армије, једино би могло од њих да нас спасе неко ново клизиште.

ПРОБИЈАЊЕ ПАТОСА

Причало се да професори средњих школа нису задовољни повећањем до хотна од 5 одсто. Није то због тога што им је мало, него се уплашили људи да платама не пробију патос, а већ су им таванице настрадале од земљотреса.

СЛУЧАЈНОСТ

Неки радници после радног времена носе радничка одела, како се не би заборавило да су радници.

УМРЛА НА ВРЕМЕ

— Ви сте запослена жена, презаузета, оптерећена обавезама. Да ли Вам неко помаже у кући? Имате ли свекрву?
— Ах не! Моја свекрва је умрла на време!

РЕПЕРТОАР
ФИЛМОВИ БИОСКОПА „ЗВЕЗДА" БЕЛА ЦРКВА ЗА МЕСЕЦ ЈУНИ 1977.

31 — 1	Два детектива	— амерички криминални
2 — 3	Олуја на Пацифину	— јапански ратни
4 — 5	Повратак човека звани Тринита	— италијански вестерн
6	У 3,10 ЗА ЈУМУ	— амерички вестерн
7 — 8	Тврдоглави полицајац	— амерички криминални
9 — 10	Потера	— амерички вестерн
11 — 12	Свадбено златно путовање	— амерички авант-фант.
13	Јачи од мафије	— амерички криминални
14 — 15	Доктори више воле голишаве	— аргентинсна комедија
16 — 17	Сјај и беда Холивуда	— амерички
18 — 19	Зандијева млада	— амерички вестерн
20	Што те тата пушта саму	— америчка комедија
21 — 22	Побегао сам са ђавољег острва	— амерички авантур.
23 — 24	Слатке мале енглескиње	— амерички криминални
25 — 26	Француска веза бр. 2	— амерички ратни
27	До пакла и натраг	— италијански авантур.
28 — 29	Гусари са зеленог острва	— амерички ист. драма
30 — 1	Ветар и лав	— амерички криминални

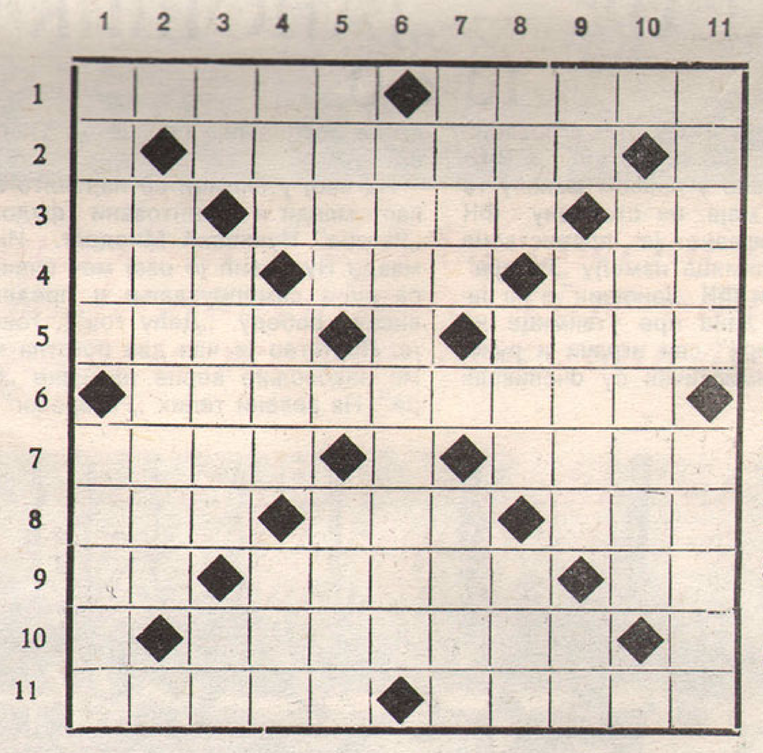

Укрштеница бр. 5

УКРШТЕНИЦА БРОЈ 5

ВОДОРАВНО: 1. Западно-Немачки политичар — кривина, 2. Град у Турској — добро обрађен челик, 3. Отпоздрав мале деце — јужно воће — Грчко слово, 4. Кратица једног предмета у школи — легенда — хемијски елеменат, 5. Композитор кл. музике — одомаћен израз за: отац, тата, 6. Домаћа животиња — блесав, ћакнут, 7. штампа — шаховска фигура, 8. Превремен — дувачки инструмент — река у Африци, 9. Першун — црногорски великан ист. и књиж. — нота солмизације, 10. Наш истраживач (Тибор) — завијутак (на шрафу), 11. Одабрано друштво — део дрвета.

УСПРАВНО: 1. Двопол — младунче свиње, 2. Њиштати — филмска дива (Велч), 3. Део коњске опреме — врста сирупа за кашаљ — ко (шатр. израз), 4. Загребачко пред. одевних предмета — део ваге — не (руски), 5. трапав, спор — наш глумац (Башић), 6. Морски сисар — Митолошка личност 7. Размножавање животиња — боксерски реквизит, 8. Врста коњског хода — нарав — планина у Македонији, 9. 24-то и 14то слово азбуке — бедан, мизеран — ауто ознака Ваљева, 10. Страно женско име — познати Грчки вајар (бацач диска), 11. Једна електрода (множ.) — дрворед.

Р. М. — ХАРИ

Решење из прошлог броја:
ВОДОРАВНО: 1. Галеб — зарез, 2. Р — троседи — е, 3. Ес — Ајова — ББ, 4. Так — Арс — Кор, 5. Арап — Т — Беса, 6. Драгијана, 7. Сито — Р — Рона, 8. Уна — Шар — Нат, 9. Па — Качар — Ци, 10. Е — Полигон — Л, 11. Рикша — Ајала.

Спорт ◆ Физичка култура ◆ Спорт

ШАХ КЛУБ „БЕЛА ЦРКВА" И ХОТЕЛ „ТУРИСТ" УСПЕШНО ОРГАНИЗОВАЛИ

ПРВЕНСТВО ВОЈВОДИНЕ ЗА ПИОНИРКЕ

Шесто првенство Војводине за пионирке одржано је у Белој Цркви за време првомајских празника. Ово такмичење најмлађих, као и остала у овој години, одржавају се поводом Титових и наших јубилеја.

Прво место сасвим заслужено освојила је **Весна Вељић**, чланица ШК „Уљме", иначе Павлишанка. Играла је веома сигурно и од девет могућих само је једну партију ремизирала. Њу је у стопу пратила **Љиљана Милутинов** из Дубовца и са пола поена мање заузела друго место. Све више се доказују шаховске школе из Дубовца и Мраморка.

Првенство је успешно организовано, међутим ипак има нешто што представља и једини промашај. Организатор је учинио све да омогући што веће учешће пионирки из наших основних школа. Све школе су биле на време обавештене а одзив никакав.

У задњем моменту из Основне школе „Жива Јовановић" јавиле су се две пионирке: **Фадиља Хот** и **Александра Михаиловић.** Пропуштена је изванредна прилика да се већи број најмлађих упозна са свим што може да пружи такмичење на овом нивоу. То је далеко више од обичног играња по шаховским секцијама. Ниједан инструктор шаховске секције није нашао за сходно да бар доведе малишане и упозна их са нечим што до сада нису имали прилике да виде.

Изванредна прилика је пропуштена и питање је када ћемо поново бити у могућности да организујемо највеће шаховско такмичење за најмлађе у Војводини.

Спортисти - ТИТУ

Прослави двоструког Титовог јубилеја, 40-то годишњици доласка на чело КПЈ и његовом 85-том рођендану, придружили су се и омладинци-спортисти из јединице друга Алексе Урошевића. У част Титових јубилеја организовано је такмичење у малом ногомету, рукомету, одбојци и атлетици. На такмичењу су учествовале екипе из свих омладинских организација и у протекла 2 месеца, уз веома добру и фер борбу, бориле се за што бољи пласман.

„Поред многих других такмичења која су пре или која ће се убудуће организовати у част Титових јубилеја, ово такмичење је значајно за наше омладинце и због тога што је то био уједно и избор екипа за армијско првенство", — рекао нам је организатор такмичења и руководилац припрема за армијско првенство друг Бишкуп Михаљ.

Уз веома добру организацију, којој су знатно допринели самопожртвованим радом другови Михаљ Бишкуп, Ђуро Грујичић, Бранко Здравковић, Саво Трајковић и Лазо Чворак, такмичење је успешно приведено крају. Проглашење победника и подела диплома и пехара обавиће се на 85-ти рођендан друга Тита — на Дан младости. Но, победници се и сада знају, а то су у малом ногомету III ОО. ССОЈ, у рукомету I ОО, у одбојци IV ОО, у атлетици I ОО. Свеукупни победник је екипа I основне организације ССО којој ће бити уручен и велики прелазни пехар.

Треба напоменути да је такмичење пратило и већи број гледалаца — војника и омладинаца из града, те да се већи број утакмица одигравао на градском стадиону.

И. Тимотић

„РАТАР" — „ЈАНОШИК"
10 : 0

Изгледа да је Први мај, празник рада и Титов јубилеј „Ратар" из Крушчице прославио у правом смислу те речи. Првог маја, на стадиону ФК „Ратара", одиграна је првенствена фудбалска утакмица између „Ратара" из Крушчице и ФК „Јаношик"-а из Јаношика. Два дана пре утакмице на седници „Ратара" сви играчи и руководство оптимистички су очекивали противнике.

ФК „Ратар" из Крушчице

Традиционално неугодан противник дошао је са веома ослабљеном екипом, па се може рећи да је „Ратар" пред собом имао слабог противника, да нису били прави „Јаношикови" играчи. Али зато је „Ратар" био у пуном саставу, пун снаге и жеље за победом. На овој утакмици „Ратар" је забележио високу победу и реванширао се за досадашње поразе од „Јаношика".

На овој утакмици се нарочито истакао млади и талентовани фудбалер „Ратара" **Нунковић Миодраг.** Иначе, млади Нунковић је овај меч очекивао са пуно самопоуздања и предвиђао високу победу. „Даћу гол"!, говорио је. Постигао је чак два поготка и тиме задовољио верне навијаче „Ратара". На зелени тепих „Ратаревог" стадиона поново се вратио **Рајко Радојев,** који је после двомесечне паузе поново заиграо у правом светлу. Млади Рајко је одличан техничар који се одликује веома прецизним шутом. У ова два млада и перспективна играча полажемо велике наде и пред њима је блистава каријера.

Стојан Трбојевић

МЛАДИ И ФУДБАЛ

У част Титових јубилеја и Дана младости, у среду, 25. маја 1977. године, у вези акционог програма Савеза организација за физичку културу општине и Фудбалског савеза општине, одржано је такмичење у великом фудбалу за основне и средње школе општине на стадиону ФК БАК-а.

Учествовало је 7 екипа основних и 2 екипе средњих школа са 135 учесника.

Резултати су следећи:

Основне школе: 1. место ОШ. Жарко Зрењанин Бела Црква, 2. место ОШ. Жива Јовановић Бела Црква, 3. место ОШ. Врачевгај, 4. место ОШ Гребенац 5. место ОШ. Јасеново, 6. место ОШ. Крушчица и 7. место ОШ. Кусић.

Средње школе 1. место Гимназија и 2. место Школа за КВ раднике.

То је била заиста јединствена и масовна манифестација свих школа на подручју наше општине у овом спорту Постигнути су врло добри резултати.

Ово је било уједно и програмско такмичење у оквиру III СОШОВ за пролетњи део.

За време финалне утакмице екипа ракетног моделарства Аероклуба „Живица Митровић" из Беле Цркве извела је програм у пуштању нових модела (5).

Р. Штегер

ooooo

ТАКМИЧЕЊЕ ИНВАЛИДА БАНАТА

14. маја 1977. год. у Белој Цркви одржано је такмичење инвалида Баната у стрељаштву у мушкој и женској конкуренцији из ваздушне малокалибарске пушке и малокалибарског пиштоља као и спортског риболова.

У екипном пласману прво место припало је екипи Друштва за спорт и рекреацију инвалида општине Бела Црква, друго екипи Зрењанина а треће екипи Панчева.

У појединачном пласману у стрељаштву у мушкој конкуренцији из ваздушне пушке прво место је освојио Фелбаб Раде из Зрењанина, а у женској конкуренцији Будаји Олга из Беле Цркве. У гађању малокалибарском пушком прво место освојио је Гајић Милорад из Зрењанина.

У спортском риболову прво место освојио је Стојановић Светислав-Миша из Беле Цркве, а друго Вармаз Шериф из Б. Цркве.

М. Стојковић

ФК „БОРАЦ" СЕ СЕЛИ У НИЖИ РАНГ ТАКМИЧЕЊА

ФК „БОРАЦ" из Врачевгаја је у овом првенству потпуно изневерио своје љубитеље, а и самог себе. Тренутно заузима последње место на табели са само 8 освојених бодова, тако да ће, ове године, напустити Јужнобанатску А лигу и преселити се у нижи ранг такмичења. Иако са подмлађеним тимом, „Борац" се већ дуго спасава испадања, али у овој сезони није могао да избегне неизбежно.

Међутим, сви се надају да ће се плавобели поново вратити у стари ранг такмичења, са потпуно новим, уиграним тимом.

Сретко Драгић

II војвођанска шаховска лига — Банат

Прогнозе се остварују

Пре почетка такмичења у II војвођанској шаховској лиги, или како је популарно називају — **„БАНАТСКА ЛИГА"**, дискусије о могућностима наших лигаша углавном су се сводиле на питања: Да ли ће се ШК „Бела Црква" успешно носити са другим фаворитима у борби за наслов првака и да ли ће ШК „Граничар" успети да се одржи у овом рангу такмичења?

Први део такмичења од 5 кола је завршен, фаворити су се издвојили према очекивању а многа питања још остају неизвесна, што, уосталом даје драж овом такмичењу. Уколико бисмо покушали дати крађу анализу досадашњег тока, сумирајући резултате наших лигаша, следе закључци:

ШК „Граничар" у потпуности је остварио план, налази се у средини табеле и са групом од још3 екипе дели пето до осмог места са 19 освојених поена. Екипа је релативно уједначена и нема већих одступања у резултатима који се крећу у границама од 3,5 до 4,5 освојених поена по мечу. Успех је тим већи ако се узме у обзир да су женска и омладинска табла „рак-рана" ове екипе јер су од 10 могућих освојили 0,5 поена док су сениорске табле постигле 18,5 поена или 62%, што је свакако успех достојан поштовања.

Мада заузима треће место, ШК „Бела Црква" не може бити задовољан, није постигнут очекивани успех јер заостаје пуних 6 поена за лидером ове лиге и тешко је веровати да ће ова предност успети да се анулира до краја првенства. Приметна је велика осцилација у резултатима од 1,5 до максималних 8 поена по мечу, а сам скор од 24 освојена поена или 60% сигурно да је испод могућности овог реномираног клуба.

ТАБЕЛА ПОСЛЕ 5. КОЛА

1. „БОРА КОСТИЋ" (Вршац) 30 поена
2. „РАДНИЧКИ" (Зрењанин) 27 „
3. „БЕЛА ЦРКВА" Бела Црква 24 „
4. „РАДНИЧКН" (Ковин) 23,5 „

5. — 8. „ГРАНИЧАР" (Кусић) 19 „
„ДОЛОВО" (Долово) 19 „
„ПАВЛИШ" (Павлиш) 19 „
„БОРА ИВКОВ" Б. Н. Село) 19 „

9. „РАДНИЧКИ" (Панчево) 14,5 „ мм
10. „РУСАНДА" (Меленци) 13,5 „
11 „ПРОЛЕТЕР" (Мраморак) 12,5 „
12. „БИЛЕЋАНИН" (Сечањ) 11 „ мм

Првенство се наставља октобра месеца сусретима шестог кола у којем се састају Бела Црква — Вршац, што је свакако дерби, и Кусић — Долово.

Пагач Матија